БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 125 (18.003). • 30 май 1981 йил, шанба • Баҳоси 2 тийин.

КРЕМЛДА СУҲБАТ

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Тихонов Совет ҳукуматининг таклифига биноан визит билан Москвага келган ВХР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари И. Маряини 28 май куни Кремлда қабул қилди.

И. Маряи Венгрия халқ хўжалигини ривожлантириш олтинчи беш йиллик планида белгиланган вазифаларни бажариш соҳасидаги ишлар Венгрияда авж олиб кетгани тўғрисида ахборот бериб, шу муносабат билан Совет — Венгрия ҳар томонлама иқтисодий ва илмий-техникавий ҳамкорлигининг катта аҳамиятини уқтириб ўтди.

Н. А. Тихонов Совет Иттифоқида коммунистик қурилишнинг бориши, КПСС XXVI съезди қарорларининг амалга оширилиши тўғрисида гапириб берди.

СССР билан Венгрия ўртасидаги интенсив ишлаб чиқариш ва илмий-техникавий кооперацияни шакллантириш ишини жадаллаштириш билан ҳамда ўзаро савдо-сотиқни кенгайтириш учун қўшимча имкониятлардан фойдаланиш, қишлоқ хўжалиги ва кенг истеъмол моллари ишлаб чиқариш соҳасидаги ҳамкорликни ривожлантириш билан боғлиқ бўлган баъзи бир масалалар кўриб чиқилди.

И. Маряи ВСИП Марказий Комитети ва ВХР ҳукумати номидан Н. А. Тихоновга расмий визит билан Венгрияга бориш тўғрисидаги таклифномани топширди, таклифнома миннатдорчилик билан қабул қилинди.

Самимий, дўстона вазиятда ўтган суҳбатда СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Н. В. Тализин ва ВХРнинг Совет Иттифоқидаги элчиси С. Матьяш қатнашдилар. (ТАСС).

ТОШКЕНТ. 1981 йил 29 май. Ўзбекистон ССР Олий Советининг учинчи сессияси. Суратда: мажлислар залида. (ЎзТАГ фотоси).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ МАЖЛИСЛАРИ ТЎҒРИСИДА ИНФОРМАЦИОН БИЛДИРИШ

29 май куни Тошкентда ўнинчи чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Советининг учинчи сессияси очилди.

Олий Советнинг биринчи мажлиси эрталаб соат 10 да бошланди.

Ҳукумат ложаларида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ **Ш. Р. Рашидов**, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари **Е. Айтмуротов, И. Г. Анисимкин, Л. И. Греков, М. М. Мусахонов, Т. Н. Осетров, О. У. Салимов, И. Б. Усмонхўжаев, Н. Ж. Худойбердиев, Л. Н. Мелкумов, У. Умаров**, республика Олий Совети Президиумининг ва ҳукуматининг аъзолари ўтиришибди.

Мажлисни Ўзбекистон ССР Олий Советининг Раиси депутат ўртоқ **А. А. Хўжаев** очди.

Раис столи ёнидан Олий Совет Раисининг ўринбосарлари депутатлар **Т. Охунова, С. К. Қаниязов, М. М. Маткаримов М. П. Павлов** ўртоқлар жой оладилар.

Сессия қатнашчилари вафот этган депутатлар И. Р. Қурбонов, С. Н. Рижов, Р. Жонгировларнинг хотирасини ҳурмат билан эсга оладилар.

Сессиянинг қуйидаги кун тартиби бир овоздан тасдиқланди.

1. КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съезди қарорларини бажариш соҳасида республика халқ депутатлари Советларининг вазифалари тўғрисида.
2. Ўзбекистон ССРнинг «Атмосфера ҳавосини муҳофаза қилиш тўғрисида»ги Қонуни лойиҳаси тўғрисида.
3. Ўзбекистон ССРнинг «Ҳайвонот дунёсини қўриқлаш ва ундан фойдаланиш тўғрисида»ги Қонуни лойиҳаси ҳақида.
4. Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармонларини тасдиқлаш ҳақида.

«КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съезди қарорларини бажариш соҳасида республика халқ депутатлари Советларининг вазифалари тўғрисида» КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари депутат ўртоқ **Ш. Р. Рашидов** доклад қилди.

Музокараларда СССР Олий Советининг депутатлари: Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ **У. Умаров**, Андижон область партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ **С. Мамарасулов**, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутатлари: **В. В. Кислов** (508-Чимбой қишлоқ сайлов округи), **И. Н. Охунова** (216-Мирзачўл сайлов округи), **Т. А. Алимов** (79-Телов сайлов округи), **Ч. Алматов** (369-Қумқўрғон сайлов округи), **В. П. Куксенко** (348-Қуйинқишлоқ сайлов округи), **И. Х. Жўрабеков** (462-Киров сайлов округи), **М. Обидшоев** (292-Бирлашган сайлов округи), **Н. З. Зокиров** (385-Боёвут сайлов округи) ўртоқлар, Хоразм область ижроия комитетининг раиси ўртоқ **К. Сафоев**, депутатлардан **Т. Исмоилов** (437-Учқўприк сайлов округи), **Н. В. Духанов** (172-Саноат сайлов округи), **М. Узоқова** (255-Сандал сайлов округи), **Х. Раҳмонова** (363-Термиз шаҳар сайлов округи) ўртоқлар қатнашдилар.

* * *

Соат 15 да Олий Советнинг кечқурунги мажлиси бошланди.

Олий Совет «КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съезди қарорларини бажариш соҳасида республика халқ депутатлари Советларининг вазифалари тўғрисида»ги қарорни бир овоздан қабул қилди.

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси депутат ўртоқ **Н. Ж. Худойбердиев** Ўзбекистон ССРнинг «Атмосфера ҳавосини муҳофаза қилиш тўғрисида»ги ҳамда «Ҳайвонот дунёсини қўриқлаш ва ундан фойдаланиш тўғрисида»ги Қонунлари лойиҳалари ҳақида доклад қилди.

Музокараларда депутат ўртоқ **У. Асадов** (170-Когон сайлов округи), Ўзбекистон республика Гидрометеорология ва табиий муҳитни контроль қилиш бошқармаси бошлиғи ўртоқ **Н. Н. Аксарин**, депутатлардан **К. Исмоилов** (493-Мўйноқ сайлов округи), **П. Ю. Юсупов** (501-Саробий сайлов округи), **Р. В. Байнова** (19-Красновосточний сайлов округи) ўртоқлар сўзга чиқдилар.

Олий Совет Ўзбекистон ССРнинг «Атмосфера ҳавосини муҳофаза қилиш тўғрисида»ги ҳамда «Ҳайвонот дунёсини қўриқлаш ва ундан фойдаланиш тўғрисида»ги Қонунларини ва бу Қонунларни кучга киритиш тартиби ҳақидаги қарорни бир овоздан қабул қилди.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари депутат **Г. Қ. Ҳайдарова** «Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармонларини тасдиқлаш тўғрисида» доклад қилди.

Олий Совет ўз муҳокамасига тақдим этилган Фармонларни бир овоздан тасдиқлади, тегишли қонунлар ва қарорлар қабул қилди.

Олий Совет доимий комиссиялар составига ўзгартиш киритди. Депутат ўртоқ **Е. Айтмуротов** Ўзбекистон ССР Олий Совети Қишлоқ хўжалиги комиссиясининг раиси қилиб сайланди.

Депутат ўртоқ **С. У. Султонова** Ўзбекистон ССР социал таъминот министри этиб тайинланганлиги муносабати билан Ўзбекистон ССР Олий Совети Мандат комиссиясининг аъзоси вазифасидан озод қилинди.

Депутат ўртоқ **В. А. Ҳамидов** Ўзбекистон ССР Нефть маҳсулотлари таъминоти давлат комитетининг раиси қилиб тайинланганлиги муносабати билан Ўзбекистон ССР Олий Совети План-бюджет комиссиясининг аъзоси вазифасидан озод этилди.

Олий Совет сессияси номига план ва социалистик мажбуриятларнинг муддатидан илгари бажарилганлиги тўғрисида меҳнат коллективларининг рапортлари баён қилинган жуда кўп хат ва телеграммалар келди.

Ўнинчи чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Советининг учинчи сессияси ўз ишини тамомлади.

КПСС XXVI СЪЕЗДИ ВА ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ XX СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ БАЖАРИШ СОҲАСИДА РЕСПУБЛИКА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ СОВЕТЛАРИНИНГ ВАЗИФАЛАРИ ТЎҒРИСИДА

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари

депутат Ш. Р. РАШИДОВ доклади

Ҳурматли депутат ўртоқлар!

Барча совет кишилари каби Ўзбекистон меҳнаткашлари ҳам ҳозир КПСС тарихий XXVI съездининг ҳаётбахш ғоялари ва қарорлари қудратли таъсири билан яшаб, меҳнат қилмоқдалар. Съезд, унинг якунлари партия билан халқнинг бузилмас бирлигини, Совет давлатининг қудрати, активлиги ва обрў-эътибори янада ўсганини янги, зўр куч билан тасдиқлади.

Съезднинг кучи ва аҳамияти шундан иборатки, у партияни, бутун совет халқини илмий асосланган равшан ва аниқ программа билан қуроллантирди, КПСС ички ва ташқи сиёсатининг барча соҳалари юзасидан узил-кесил баҳо ва йўл-йўриқлар берди.

Лениннинг назарий меросига ва коммунистик бунёдкорликнинг орттирилган тажрибасига таяниб, съездда совет сиёсий системаси ва социалистик демократия принциплари янада ривожлантирилди.

СССРнинг янги Конституцияси, иттифоқдош ва автоном республикаларнинг Конституциялари, замонамизнинг атоқли ва энг нуфузли сиёсат ва давлат арбоби, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Леонид Ильич Брежнев СССР Олий Совети Президиумининг Раиси лавозимига сайланганлиги, КПСС Марказий Комитетининг барча поғоналардаги Советларнинг ролини ошириш ва вазифаларини кенгайтириш тўғрисидаги қарорлари — мана шуларнинг ҳаммаси ва бошқа тадбирлар Советларнинг ишини сифат жиҳатидан янги поғонага кўтарди, уларнинг фаолиятини беқиёс кучайтириб юборди.

СССР Олий Советининг Президиуми нақадар самарали ишлаётганини, унинг фаолияти нақадар жонланиб кетганини ҳамма кўриб, ҳис этмоқда. Президиумнинг мунтазам ўтказилаётган мажлислари, уларда энг зарур халқаро проблемалар ва мамлакатнинг катта-катта социал иқтисодий вазифалари муҳокама қилинаётганлиги, ўртоқ Л. И. Брежневнинг мажлисларда сўзлаётган нутқлари барча Советлар учун ишчанлик, конкретлик ва собитқадамликнинг яққол намунасидир.

Республика маҳаллий Советларининг фаолиятида ҳам кўпгина янги, фойдали ва ибратли ишлар қилина бошлади. Уларнинг ташкилий ва ҳуқуқий имкониятлари кенгайтирилди, иш формалари ва методлари хазинаси бойиди.

Олий Совет, унинг Президиуми, халқ депутатлари область, шаҳар, район, қишлоқ, посёлка ва овул Советлари, уларнинг ижроия комитетлари, доимий комиссиялари, кўп минг кишилик депутатлар армияси партия ташкилотлари раҳбарлигида республиканинг социал-иқтисодий ривожига тобора катта ҳисса қўшмоқдалар.

Республика партия ташкилоти, барча меҳнаткашларининг иш якунлари сизларга маълум. Бу якунлар Ўзбекистон Компартияси XX съездида батафсил, атрофлича ва танқидий таҳлил этилди. Съезддан кейин халқ хўжалигининг энг муҳим тармоқларида ўтказилган партия-хўжалик активларининг йиғилишларида ҳам ишлар якунланди ҳамда КПСС XXVI съезди қарорларидан келиб чиқадиган вазифалар белгилаб олинди.

Чамаси, маълумотларни эслатишга, рақамларни яна айтиб ўтишга зарурат йўқ. Сизлар буларни яхши биласизлар. Республика меҳнаткашлари ишининг натижаларига партия Марказий Комитети, Совет давлати, КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси, шахсан ўртоқ Л. И. Брежнев юксак баҳо берди.

Пахта етиштиришдаги юксак кўрсаткичлари ва ўнинчи беш йиллик топшириқларини барвақт бажарганлиги учун Ўзбекистон ССР учинчи Ленин ордени билан тақдирланди. 36 та корхона, қурилиш, колхоз ва совхоз коллективлари Ленин ордени, Октябрь Революцияси, Меҳнат Қизил Байроқ, Халқлар дўстлиги ва «Ҳурмат Белгиси» орденлари билан мукофотланди.

Беш йиллик давомида ва унинг якунларига кўра 75 мингдан кўпроқ меҳнатчи СССР орден ва медаллари билан мукофотланди, 96 киши эса Социалистик Меҳнат Қаҳрамони деган юксак унвонга сазовор бўлди.

Ватаннинг муносиб мукофотлари ҳаммамизни қувонтиради ва шу билан бирга зиммамизга партия XXVI съезди ўртага қўйган янги ғоят юксак талаблар муносабати билан янада яхшироқ, самаралироқ ишлаш мажбуриятини юклайди.

Ўртоқлар, республика олдидаги вазифалар йил сайин ортиб бормоқда. Бу вазифалар тобора мураккаблашиб, масъулиятлироқ бўлиб қолмоқда. Ўн биринчи беш йилликда саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш 28—31 процент кўпайтирилиши лозим. Ёқилғи-энергетика, металлургия, химия ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги синагари энг муҳим тармоқларда ўсишнинг юксак суръатлари белгиланган.

КПСС XXVI съезди талабларига асосланиб, халқ истеъмол қиладиган моллар ишлаб чиқаришни ҳар томонлама ривожлантиришга алоҳида эътибор берилади. Ўн биринчи беш йилликда истеъмол моллари ишлаб чиқаришни 34,7 процент кўпайтириш керак. Кўплаб талаб қилинаётган моллар, айниқса болаларга аталган моллар ишлаб чиқаришни анча кўпайтириш белгиланган. Чунончи, ип ва шойи газлама ишлаб чиқариш 2,4 баравар, болалар ички кийими ишлаб чиқариш 2,8 баравар, гилам ва гиламдан тайёрланган маҳсулотлар ишлаб чиқариш 1,8 баравар, мебель ва навли идиш-товоқ ишлаб чиқариш 1,7 баравар кўпайтирилиши лозим.

Енгил, озиқ-овқат ва маҳаллий саноат министрликларининг корхоналари билан бир қаторда халқ истеъмол қиладиган моллар ишлаб чиқаришни кенгайтириш соҳасидаги катта программани амалга оширишда оғир саноатнинг ҳамма тармоқлари ҳам иштирок этади.

Республикада «А» группасининг кўпгина корхоналари аҳоли учун жуда зарур ва сифатли молларни тайёрлаб чиқармоқда. Масалан Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасида халқ истеъмол қиладиган моллар ишлаб чиқаришнинг йиллик ҳажми 14 миллион сўмликка етказилди. Универсал ва комбинациялаштирилган болалар аравачалари, биллур орқали нур таратувчи электр чироқлари, боғларга ўрнатиладиган арғимчоқлар ва енгиллаштирилган мебель харидорларга жуда манзур бўлмоқда. Бунинг устига маҳсулотларнинг 70 процентдан кўпроғи Сифат белгисига сазовор бўлган.

«Миконд» заводи асосий маҳсулотдан ташқари биллурдан 30 хил турли маҳсулот ишлаб чиқаришни ўзлаштирди ва йилига қарийб 7 миллион сўмлик мана шундай маҳсулот реализация қилмоқда. «Миконд»нинг биллур идишлари магазинлардан чаққон сотиб олинмоқда.

(Давоми иккинчи бетда).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИГА СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИГА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИГА

Биз, «Салют-6» орбитал илмий станциясини, «Союз», «Союз-Т» космик кемаларини ва «Прогресс» автомат юк кемаларини тайёрлашда, учиришда ва уларнинг парвоз қилишларини амалга оширишда қатнашган совет олимлари, конструкторлари, инженерлари, техниклари, ишчилари ва космонавтлари коллективларимизнинг меҳнатига берилган юксак баҳо учун, «Салют-6» орбитал станцияси ичида ишлаш программаси тугалланиши муносабати билан самимий табрик сўзлари учун КПСС Марказий Комитетига, СССР Олий Совети Президиумига ва СССР Министрлар Советига чуқур миннатдорчилик изҳор этамиз.

«Салют-6» илмий станцияси уч ярим йилдан кўпроқ вақтдан бери ер атрофи орбитасида ишлаб турибди. Шу давр ичида бешта асосий экспедиция учирилди, улар орасида космонавтика тарихида энг узоқ давом этган 185 суткали экспедиция ва ўн битта ташриф экспедицияси бўлди. Станция ҳаммаси бўлиб одам бошқарадиган режимда 676 сутка ишлади.

«Салют-6» станциясини яратиш чоғида саноатда қабул қилинган конструкторлик ва технология ечимлари комплекси туфайли унинг узоқ вақт пишиқ-пухта ишлаши мумкин бўлди. Станцияга 22 тоннадан кўпроқ турли юк элтиб берган «Прогресс» автомат юк кемаларидан фойдаланувчи материал-техника таъминоти системаси ўзини тўла-тўкис оқлади. Бу эса экспедицияларнинг узоқ муддат ишлашини таъминлади, станция илмий аппаратларининг составини анча кенгайтириш ва ремонт-профилактика тадбирлари комплексини ўтказиш имконини берди.

«Салют-6» станцияси билан биргаликда учиш вақтида бундан буён ҳам киши бошқарадиган учишларни амалга ошириш учун мўлжалланган «Союз-Т» такомиллаштирилган космик кемаси муваффақиятли синаб кўрилди. Станциянинг конструкцияси ва унинг ичидаги системалар юксак даражада пишиқ-пухта ишлаши маълум бўлди. Бу системалар одам бошқарадиган ва автомат тарзда учадиган космик кемалар билан 34 марта туташиш вазифасини аниқ бажаришни ҳамда станциядан ташқарида зарур ишларни амалга ошириш учун экипажларнинг уч марта очиқ космик фазога чиқишини таъминлади.

«Салют-6» — «Союз» орбитал комплексини ишлатиш чоғида илмий тадқиқотлар ва экспериментларнинг катта ҳажми, шу жумладан ернинг табиий ресурсларини ўрганиш соҳасидаги тадқиқотлар бажарилди. Бу материаллар халқ хўжалигининг кўпгина тармоқларини ривожлантириш манфаатлари йўлида фойдаланиш учун кўпдан-кўп илмий тадқиқот ва ишлаб чиқариш ташкилотларига берилди. Вазнсизлик шароитида ярим ўтказгич материаллар, металл қотишмалар ва бирикмалар ҳосил қилиш юзасидан 200 тага яқин технология эксперименти ўтказилди, турли металл қопламаларнинг 250 дан ортиқ намунаси олинди.

Ер атрофи орбитасида «Салют-6» илмий станциясининг узоқ вақт актив ишлаши давомида «Интеркосмос» программасига мувофиқ социалистик мамлакатларнинг космонавтлари иштирокида одам бошқарадиган тўққизта учиш муваффақиятли бажарилди.

«Салют-6» орбитал станциясининг узоқ вақт учганлиги ва унинг ичида илмий техникавий тадқиқотлар ва экспериментларнинг катта программаси бажарилганлиги, қисқа вақт ичида 20 та «Союз» ва «Союз-Т» космик кемалари, 12 та «Прогресс» автомат юк кемалари тайёрланиб, учирилганлиги Ватанимиз космонавтикасини ривожлантиришга катта ҳисса бўлиб қўшилади, доимий ишловчи илмий тадқиқот комплексларини яратиш йўлидаги муҳим босқич бўлади.

Коллективларимиз космик техниканинг янги намуналарини яратиш устида бундан буён ҳам тинимсиз ишлайберадилар, партия XXVI съездининг совет халқи ва бутун инсоният бахт-саодати йўлида космик фазони тинч мақсадларда ўзлаштиришни давом эттириш юзасидан чиқарган тарихий қарорларини амалга оширабередилар, деб КПСС Марказий Комитетини, СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳукуматини ишонтирамиз.

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

Пилла тайёрлаш планини муддатидан илгари бажарганликлари учун қуйидагилар республика «Ҳурмат тахтаси»га ёзилади:

Сурхондарё области (область партия комитетининг секретари А. К. Каримов, область ижроия комитетининг раиси Н. Т. Туропов, область комсомол комитетининг секретари А. А. Аҳмедов, область пиллачилик бошқармасининг бошлиғи У. Мустафоев.)

Қашқадарё области (область партия комитетининг секретари Р. Ғ. Ғоипов, область ижроия комитетининг раиси Б. Э. Элбоев, область комсомол комитетининг секретари А. Аҳмедов, область пиллачилик бошқармасининг бошлиғи С. А. Аҳмедов).

Поп райони (район партия комитетининг секретари М. Абдуллаев, район ижроия комитетининг раиси А. Мирзаахмедов, район комсомол комитетининг секретари М. Улканов, бош пилла қуритиш корхонасининг директори Т. Инсопов).

Ўрта Чирчиқ райони (район партия комитетининг секретари М. Эгамбердиев, район ижроия комитетининг раиси Т. М. Мирёқубов, район комсомол комитетининг секретари А. Ҳ. Ҳикматов, бош пилла қуритиш корхонасининг директори У. Абжалова).

Зарбдор райони (район партия комитетининг секретари М. Умурзоқов, район ижроия комитетининг раиси Б. Холиқулов, район комсомол комитетининг секретари Р. Тошбеков, бош пилла қуритиш корхонасининг директори Э. Ҳамроев).

Оржоникидзе райони (район партия комитетининг секретари С. Д. Сайдалиев, район ижроия комитетининг раиси Т. Ортиқхўжаев, район комсомол комитетининг секретари Ҳ. И. Нурматов, бош пилла қуритиш корхонасининг директори А. Исмоилова).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ УЧИНЧИ СЕССИЯСИ

КПСС XXVI СЪЕЗДИ ВА ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ XX СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ БАЖАРИШ СОҲАСИДА РЕСПУБЛИКА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ СОВЕТЛАРИНИНГ ВАЗИФАЛАРИ ТЎҒРИСИДА

(Боши биринчи бетда).

Бироқ, энг янги техника билан қуролланган баъзи йирик корхоналарнинг аҳоли учун керакли моллар ишлаб чиқариш имкониятларидан фойдаланилмаяпти. Олмалиқ кон-металлургия комбинатида, Ангрен резина-техника заводида, Самарқанд «Красний двигатель» заводида кенг истеъмол қилинадиган моллар деярли ишлаб чиқарилмаётганини нормал бир ҳол деб бўлмайди.

Олмалиқ маиший химия заводи, «Ўзбекхлопкопром» бирлашмаси, «Ўзбектекстильмаш» ва бошқа шу каби корхоналар Савдо министрлиги билан келишмай туриб, область ва шаҳар ижроия комитетларининг йўл қўйиб беришидан фойдаланиб, аҳолига керакли моллар ишлаб чиқаришни тўхтатиб қўймоқдалар ёки қисқартирмоқдалар. Бундай фактлар кўп, шу сабабли маҳаллий Советлар вужудга келган аҳволни тузатишда жуда актив қатнашишлари лозим.

Ҳар бир ижроия комитет ўз территориясида халқ истеъмол қиладиган моллар ишлаб чиқариш планини тасдиқлаш билангина чекланиб қолмасдан, шу билан бирга қайси идорага қарашли эканидан қатъи назар, барча корхоналарнинг шу планни бажаришини назорат қилиши ҳам керак. Бу ҳуқуқдан фойдаланиш ва қонун кучи позицияларида туриб фойдаланиш зарур.

Республика кўпгина шаҳар ва районларида маҳаллий хом ашёдан халқ истеъмол қиладиган моллар ишлаб чиқаришни кўпайтириш учун катта имкониятлар бор. Ўтган йили мана шу ресурслар ҳисобига 1,2 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди.

Кейинги вақтларда қишлоқ жойларида мева ва сабзавотни қайта ишлайдиган, чарм-мўйна буюмлар, қўлда тўқилган буюмлар, фаянс ва керамика маҳсулотлари тайёрлаш билан шуғулланувчи заводлар ҳамда цехлар қурилди. Сурхондарё областида ош тузининг жуда катта запасларини қазиб олишга киришилди.

Шу билан бирга министрликлар ва идоралар, кўпгина область, шаҳар, район ижроия комитетлари ўз хом ашё базасининг кенг имкониятларидан тўла-тўкис фойдаланишмаяпти. Чунончи Бухоро ва Жиззах областларида юқори сифатли мармарнинг кўпгина конларидан, Қорақалпоғистонда гранит ва керамзит конларидан фойдаланилмаяпти. Ғишт жуда камчил бўлишига қарамай, бой хом ашё базаси тузук ишга солинмаяпти. Чунончи, 114 та кондан атиги 49 таси ишлатилмоқда.

Республикадаги бир қанча колхозлар ўз кучлари билан ғишт заводлари қуриб олдилар. Ҳолбуки баъзи район, қишлоқ ва посёлка Советларимиз бу ташаббусни қўллаб-қувватламаяптилар, қурувчиларга ҳам, аҳолига ҳам жуда зарур бўлган пишиқ ғишт ишлаб чиқаришни ташкил этишда қатъият кўрсатмаяптилар.

Бизда ёғоч, ганч, мармар, тошнинг қимматли турларидан хилма-хил буюмлар, металл ўймакорлиги буюмлари ишлаб чиқариш учун қанча-дан-қанча имкониятлар бор. Советларнинг вазифаси халқ ҳунармандларини топиб, халқ бадиий ҳунармандчилигини қайта тиклаш ва ривожлантиришдан иборат.

Кўплаб талаб қилинаётган молларни кескин кўпайтириш мақсадида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети билан республика Министрлар Совети яқинда қабул қилган махсус қарорда халқ истеъмол қиладиган моллар ишлаб чиқаришни шу йилнинг ўзидаёқ 250 миллион сўмлик миқдорда қўшимча равишда кўпайтириш, беш йиллик охиригача кичик шаҳарларда, район марказлари ва посёлкаларда 145 та филиални ишга туширишни кўзда тутилди.

Халқ депутатлари Советларининг ҳамма ижроия комитетлари бу қарорни алоҳида контроль остига олишлари ва унинг сўзсиз бажарилишини таъминлашлари керак.

Аҳолини озиқ-овқат маҳсулотлари, айниқса гўшт ва сут билан узлуксиз таъминлаш — совет кишилари фаровонлигини оширишнинг яна бир жуда муҳим проблемасидир. Бу вазифани тезроқ ҳал этиш учун КПСС Марказий Комитети махсус озиқ-овқат программасини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш зарур, деб топди. Бу программанинг мақсади озиқ-овқат маҳсулотлари етиштириш ва ишлаб чиқаришни анча кўпайтиришдан ҳамда аҳолини шу маҳсулотлар билан таъминлашни яхшилашдан иборат.

Пахтачилик ва қишлоқ хўжалигининг бошқа тармоқларини жадал ривожланаётган зона бўлмиш Ўзбекистон мамлакатнинг озиқ-овқат программасини ҳал этишга катта ҳисса қўшади. Пахта — қимматбаҳо толагина эмас. Пахтадан ёғ, чорва моллар учун ем олинади, бинобарин гўшт ва сут етиштиришни кўпайтириш ҳам пахтага боғлиқ. Пахтачиликни ривожлантиришга партия ташкилоти бундан буён ҳам тинимсиз ва жуда катта эътибор бераверади.

Ўзбекистоннинг донгдор пахтакорлари юқори ҳосил етиштириб, Ватанни қувонтирмоқдалар. Улар рекордларни йил сайин ошира бориб, бултур олти миллион тонналик марradan ўзиб кетдилар. Эришилган натижа чегара эмаслигига ишончимиз комил, шу сабабли шонли пахтакорларимизга янгидан янги ютуқлар ва янгидан-янги рекордлар тилаймиз.

Халқ депутатлари Советлари пахта етиштиришнинг илғор «Тошкент технологияси»ни жорий этишнинг актив жонкуярлари бўлишлари керак. Чигитни энг мақбул муддатларда жадал экиб олиш, ҳосилни эрта етиштириш, ғўза баргини ўз вақтида тўктириш, пахтани қисқа муддатларда, ёғин-сочинга қолдирмай териб олиш, ерларни келгуси йил ҳосилига тайёрлаш — илғор технология формуласи бўлиб қолсин.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети билан республика ҳукумати кейинги йилларда пахтачилик билан бир қаторда дон хўжалигини ривожлантиришга кўп эътибор бермоқда. Бунинг натижаси яққол кўриниб турибди. Тўққизинчи беш йилликка нисбатан ўнинчи беш йилликда дон етиштиришнинг ўртача миқдори 2,3 баравар кўпайди.

Биз дон, айниқса, шоли ва маккажўхори етиштиришни бундан буён ҳам кўпайтира берамиз. Бу — бизнинг озиқ-овқат программасини ҳал этишга қўшадиган катта ҳиссамиз бўлади.

Республикада чорвачиликни юксалтириш юзасидан катта-катта тадбирлар амалга оширилмоқда. Чорва туёғи ва паррандалар кўпаймоқда, уларнинг маҳсулдорлиги ошмоқда. Йирик ихтисослаштирилган фермалар, чорвачилик комплекслари ва паррандачилик фабрикалари барпо этилмоқда. Чорвачиликнинг ем-хашак базаси мустаҳкамланмоқда.

Ўртача йиллик гўшт етиштириш тўққизинчи беш йилликка нисбатан 31 процент, сут етиштириш 42 процент, тухум етиштириш 65 процент кўпайди. Ўсиш суръатлари юқори эканлиги кўриниб турган бўлса ҳам, аммо етиштириш ҳажмлари ҳозирча етарли эмас.

КПСС XXVI съезди чорвачиликни янада юксалтиришни зарбдор фронт, деб эълон қилди. КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг «Ўзбекистон ССРда чорвачиликни жадал ривожлантириш тадбирлари тўғрисида»ги қарорини бажариш — бу ишда Советларнинг бош вазифасидир. Ҳар бир область, район, корхона, колхоз гўшт, сут ва тухум етиштиришни кўпайтириш юзасидан конкрет тадбирлар ишлаб чиқди. Бу вазифаларнинг ҳал этилиши кўп жиҳатдан ем-хашакка боғлиқ. Шу сабабли ерлардан интенсив фойдаланишга, ем-хашак экинлари ҳосилдорлигини оширишга, экинларни аралаштириб, такрорий ва оралатиб экиш усулларини кенг жорий этишга, ем-хашак етиштириш ва асраш технологиясини такомиллаштиришга алоҳида эътибор бериш зарур.

Озиқ-овқат программасининг амалга оширилиши сабзавот, мева, узум, картошка ва полиз маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш зарурлигини келтириб чиқаради.

Бу соҳада ҳам ижобий силжишлар кўриниб турибди. Ўтган беш йиллида мева-сабзавот маҳсулотлари етиштириш бир ярим баравар кўпайди. Мамлакатнинг саноат марказларига сабзавот, мева, узум ва полиз маҳсулотлари юбориш кескин кўпайтирилди.

Деҳқонларимизнинг меҳнати эвазига серқуёш диёримиз саховат билан инъом этадиган мана шу қимматли озиқ-овқат маҳсулотларини имкони борича кўпроқ етиштириш ва давлатга сотиш — область, район ва айниқса қишлоқ ҳамда посёлка Советларининг бурчи ва бевосита вазифасидир. Биз айни шу Советларга катта умидлар боғлаймиз. Шу билан бирга бу маҳсулотларни эҳтиёт қилиб асраш ва ўз вақтида қайта ишлаш тўғрисида ғамхўрлик қилиш керак, чунки дала бизда кўп миқдордаги мева, сабзавот, қовун-тарвуз айниб қолиб нобуд бўлмоқда.

КПСС XXVI съезди қарорларига биноан ўн биринчи беш йилликда қишлоқ хўжалиги ялпи маҳсулотининг йиллик ҳажми 17—19 процент кўпайтирилиши лозим.

Қишлоқ меҳнаткашлари беш йилликнинг биринчи йилида мамлакатга камида 5 миллион 900 минг тонна пахта бериш, 2,5 миллион тонна дон, салкам 6 миллион тонна мева ва сабзавот, 320 минг тонна гўшт, 950 минг тонна сут ҳамда дала ва фермаларнинг бошқа кўплаб кўп маҳсулотларини етиштириш юзасидан юксак социалистик мажбуриятлар қабул қилганлар. Шу маҳсулотлар етиштириш асосан ривожланишнинг интенсив омиллари ҳисобига таъминланиши керак.

Советлар ер асосий ишлаб чиқариш воситаси, бойликларнинг асосий манбаи эканлигини эътиборга олиб, ер ресурсларидан самарали фойдаланиш тўғрисида алоҳида ғамхўрлик қилишлари лозим. Деҳқончилик маданиятини кўтариш, далалар ҳосилдорлиги ва фермалар маҳсулдорлиги узлуксиз оширилишини таъминлаш, орқада қолаётган участкаларни илғорлар даражасига етказиб олиш, илм-фан ва илғор технология ютуқларини дадилроқ жорий этиш — Советлар олдида турган вазифалардир.

Халқ депутатлари Советлари ижтимоий ишлаб чиқаришни ривожлантириш билан бирга колхозчиларнинг, совхоз ишчилари ва хизматчиларнинг шахсий ёрдамчи хўжаликларини ривожлантиришга кўмаклашишлари лозим. Бу — озиқ-овқат ресурсларини кўпайтиришда катта резервдир.

Якка тартибдаги шахсий хўжаликларни ривожлантиришга катта эътибор бераётган, меҳнаткашларга, айниқса ёшларга ерни, жониворларни севиш ҳиссини сингдираётган қишлоқ, посёлка Советлари кўп. Мана шундай аҳоли пунктларининг кўпчилик аҳолиси чорва, парранда боқмоқда, уларнинг томорқа участкаларни намунали юритмоқда, ҳар метр ердан самарали фойдаланмоқда.

Кўпгина колхоз ва совхозлар жамоат ишлаб чиқаришини юксалтиришни шахсий хўжаликларни ривожлантириш билан бирга моҳирона боғлаб олиб бормоқдалар. Масалан, Тошлоқ районининг Садди қишлоқ Совети территориясида жойлашган «Оқ олтин» колхози ўтган беш йилликда гўшт ва сут етиштиришни икки баравар кўпайтирди, бултур ҳар бош сигирдан салкам 4300 килограмм сут соғиб олинди. Биринчи кварталда давлатга гўшт сотиш йиллик плани ошириб бажарилди. Гўштга топширилган қорамолнинг ўртача вазни 600 килограммга етказилди. Қишлоқ Совети билан колхоз правлениеси ҳар бир шахсий хўжаликда мол боқилишига эришиш вазифасини ўртага қўйдилар. Улар бу вазифани бор-йўғи ярим йил ичида ҳал этдилар. Колхоздаги икки мингдан кўпроқ хонадоннинг ҳар бирида сигир бор.

Аммо бунинг аксини кўрсатувчи бир талай мисоллар ҳам учраб турибди. Айрим жойлардаги томорқа участкалари тақир ерга ўхшайди, бу ерда на кўкат, на уй ҳайвонлари, на товуқлар бор.

Наманган область, Янгиқўрғон районидаги Заркент қишлоқ Советининг территориясида ҳар тўрт хонадоннинг бирида сигир бор, шахсий хўжаликларнинг ярмисида ҳеч қандай жонивор боқилмаяпти.

Поп районидаги деярли барча колхозчилар, совхозларнинг ишчилари чорва боқса, Наманган районидаги колхозчилар ва совхоз ишчиларининг ярмидан камроғида мол боқилмоқда. Сирдарё областининг Боёвут ва Ворошилов районларидаги ҳар бир хонадон ҳисобига тўғри келадиган чорва мол Ильич районидаги ҳар бир хонадонга тўғри келадиган чорва молдан икки баравар кўп.

Хўш, посёлка ва қишлоқлардаги ердан қандай фойдаланилмоқда? Масалан, Андижон областининг Ленин районини бориб кўринг. Бу райондаги ҳамма йўллар четига ва аҳоли пунктлари атрофидаги жойларга тол экилган. Уйларнинг атрофи соя ва салқин. Бу ердаги посёлкалар ичида бўш қолдирилган ерлардан кўп миқдорда узум ва мева олинмоқда, унинг кўп қисмини колхозчилар давлатга топширмоқдалар.

Томорқа участкаларидан, қишлоқ ва посёлкалар ичидаги ерлардан самарали фойдаланиш қишлоқ хўжалик маҳсулоти етиштиришни кўпайтиришнинг катта резервидир. Бу ерлардан самарали фойдаланиш, шахсий хўжаликларни ривожлантириш соҳасида халқ депутатлари Советлари кўп куч-ғайрат сарфлашлари керак.

Совет кишиларининг фаровонлигини ошириш капитал қурилишга ҳал қилувчи даражада боғлиқдир. Уй-жой, мактаблар, касалхоналар, мактабгача тарбия муассасалари, магазинлар, ошхоналар, маиший хизмат корхоналари, театрлар, клублар, стадионлар, спорт заллари ва бошқа маданий-маиший объектлар қурувчиларнинг меҳнати билан барпо этилади. Биз мана шундай объектларни тобора кўпроқ ва яхшироқ қуряпмиз.

Инсонга ўз вақтида уй-жой бериш, берганда ҳам ҳамма қулайликлари билан замонавий роҳатижон уй-жойларни тортиқ қилиш — инсон ҳақидаги ғамхўрликнинг биринчи банди, бош шартидир.

Республикада уй-жой қурилиши кенг миқёсда олиб борилмоқда. Ўтган беш йилликнинг ўзида давлат ва аҳолининг маблағи ҳисобига 27 миллион квадрат метр уй-жой қурилди. Бунинг маъноси шуки, республика аҳолисининг уч миллиондан ортиги янги квартираларга кўчиб ўтди ёки ўзининг уй-жой шароитларини яхшилаб олди.

Кўрилган тадбирлар натижасида кейинги йилларда уй-жой қурилишининг ишлаб чиқариш базаси анчагина ривож топди. Ҳозир уйсозлик комбинатларининг қуввати йилига қарийб уч миллион квадрат метрга етказилди.

Бироқ уй-жой билан таъминлашнинг аҳволи ҳозирча жуда мураккаб бўлиб турибди. Ҳали кўпгина оилалар ҳамма қулайликларга эга бўлмаган квартираларда яшамоқдалар. Бир қанча областлар, шаҳарлар ва районларда уй-жойларни қуриб битказиш плани бажарилмаётганлиги ва шу мақсадларга ажратилган маблағлар тўла-тўкис ўзлаштирилмаётганлиги аҳволни мушкуллаштирмоқда.

Уй-жой қурилиши планларини бажарилмаслиги учун кўпинча халқ депутатлари Советлари, уларнинг ижроия комитетлари раҳбарлари айбдордир. Маълумотларга қараганда, Советлар бу муҳим ишга баъзан етарлича масъулият билан ёндашмаяптилар. Уларнинг баъзилари омилкорлик, қатъият кўрсатиб, қурилиш планларининг оширилиб бажарилишини таъминлаётган бўлсалар, бошқалари аҳолининг уй-жой турмуш шароитларини яхшилаш билан конкрет шуғулланмаяптилар ва натижада планлар йил сайин бажарилмай қолмоқда.

Ўртоқлар, бу мақсадлар учун катта-катта маблағ ажратилмоқда. Мана шу маблағдан маҳаллий Советлар йўли билан қандай фойдаланилаётганини кўрсатувчи маълумотларни айтиб ўтаман.

Ўтган беш йилликда Андижон, Наманган, Фарғона областларида уй-жойларни ишга тушириш плани ошириб бажарилган бўлса, Қорақалпоғистонда, Сирдарё, Сурхондарё, Жиззах ва Бухоро областларида бу план атиги 70—80 процент бажарилди.

Мактабгача тарбия ва медицина муассасалари қурилишидаги аҳвол ҳам мана шундай. Областларнинг баъзилари яхши, тез қуриб, планларни икки ҳисса ошириб бажармоқдалар, бошқалари эса планнинг ҳатто ярмисини ҳам бажармаяптилар.

Бу йил республикада салкам 6 миллион квадрат метр уй-жой қурилиши керак. Тўрт ойлик якунларига қараганда уй-жой қурилиши суръатлари ҳамон орқада қолмоқда. Чунончи, Қашқадарё областида 13 минг, Қорақалпоғистонда 20 минг ва Тошкентда қарийб 25 минг квадрат метр уй-жой фойдаланиш учун топширилмади.

Маҳаллий Советлар йўли билан маблағ ўзлаштиришдаги қолоқлик давом этмоқда. Бу аҳвол жиддий ташвишга солмоқда. Биздаги баъзи раҳбарлар кўпинча минбарга чиқиб, уй-жойларнинг, болалар муассасаларининг, маиший объектларнинг етишмаслиги тўғрисида баланд овоз билан гапирадилар, аммо планларни бажариш учун конкрет чора кўрмайдилар. Энди ижроия комитетлари буюртмачилар ролини бажариб, ажратилган маблағларнинг ўзлаштирилиши учун шахсан жавобгар эканликларини равшан англаб олмоқ керак. Биз уй-жой ва барча маданий-маиший объектлар қурилиши планларининг сўзсиз бажарилиши учун ижроия комитетларига, уларнинг раҳбарларига нисбатан талабчанликни оширишимиз лозим.

Бу ерда Леонид Ильич Брежневнинг уй-жой қурилиши ҳам халқ депутатлари Советларининг диққат марказида туриши керак, деган кўрсатмасини эслатиб ўтиш ўринлидир. Бу ишга область, шаҳар ва район партия комитетларининг қатъий, доимий ва тинимсиз контроли бўлиши лозим. Бу ишни КПСС Марказий Комитетининг бевосита топшириғи деб билмоқ керак.

Шу беш йилликда биз салкам 32 миллион квадрат метр уй-жой қуришимиз лозим. Аммо уй-жой қурилишининг бу программасини минимал программа деб ҳисоблаш керак. Биз бундан кўра кўпроқ қуришимиз мумкин ва лозим.

Республика аҳолиси тез кўпайиб бораётганлиги, эски типдаги кўримсиз уй-жойларни янгилаш зарурлиги мана шуни талаб қилади.

Баъзан такрорланиб турган табиий офатлар сабабли кўпгина мана шундай уйлар бевақт ишдан чиқиб қолаётганини ҳисобга олмоқ керак. Кейинги вақтларда рўй берган Назарбек зилзиласи ҳамда Хоразм области ва Қорақалпоғистондаги жала ёмғирлар уй-жой фондига анча зарар етказди.

Мана шуларнинг ҳаммаси партия, совет, хўжалик ва жамоат ташкилотлари зиммасига давлат капитал маблағи йўли билан ҳам, шунингдек уй-жой қуриш кооперативлари, колхозлар ва аҳолининг маблағи ҳисобига ҳам уй-жой қурилиши планларини сўзсиз тўла ва ошириб бажаришни таъминлаш вазифасини юклайди.

Шу билан бирга қурилишни комплекс тарзда олиб бориш лозим: агар корхона қурилаётган бўлса, унинг ёнида уй-жой ва бошқа социал, маданий-маиший объектлар қурилиши керак. Ҳар бир уй-жой массиви, микрорайон, ҳар бир посёлкада уй-жойдан ташқари албатта мактаб, болалар боғча ва яслилари, магазин, ошхона, кафе, поликлиника, почта, телеграф, маиший хизмат пункти, спорт, соғломлаштириш ва маданий тарбиявий иш учун бинолар ҳамда майдончалар, хуллас бемалол яшаш ва яхши ҳордиқ чиқариш учун инсонга керакли ҳамма нарса бўлиши лозим.

Қуриб битказилган архитектура ансамбллари, майдонлар ва магистралларни шакллантиришга, уларни ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштиришга алоҳида эътибор берилиши лозим.

Уй-жой қурилишининг ишлаб чиқариш базасини ва, аввало, уйсозлик комбинатларини илдам ривожлантириш — уй-жой қурилиши суръатларини оширишнинг ҳал қилувчи шартларидан биридир. Ҳамма жойда бинокорлик ва айниқса девorbоп материалларни ишлаб чиқаришни кўпайтириш зарур.

Уй-жой бинолари қурилишининг сифатини оширишга, уларнинг сақланишига ва уй-жой фондини эҳтиёт қилиб асрашга алоҳида эътибор берилиши лозим.

Мамлакатни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг КПСС XXVI съезди тасдиқлаган асосий йўналишларига амал қилиб, уй-жой майдонини одатда ҳар бир оилага алоҳида квартира тарзида тақсимлаш зарур.

Советлар уй-жой қуриш кооперациясига аҳолининг уй-жой шароитларини янада яхшилаш ишида катта резерв эканини назарда тутиб, айниқса қишлоқ жойларида бу кооперацияни кенгайтиришлари лозим.

Кичик шаҳарларда, шаҳар типидаги посёлкаларда ва қишлоқ жойларида одамларнинг истагига мувофиқ якка тартибда уй-жой қурилишида уларга ёрдам бериш ҳам керак. Бунда якка тартибдаги қурилишни индустриал негиз даражасига кўтариш лозим. Уйларни сифатли, пишиқ-пухта қилиб ва ҳамма қулайликлари билан қуриш керак.

Уй-жой қурилишини кенгайтириш билан бирга квартираларни тўғри тақсимлашнинг аҳамияти катта. Ижроия комитетларида, корхона ва муассасаларда бу иш кейинги йилларда бирмунча яхшиланди. Комиссиялар, депутатлар, жамоатчилик уй-жойни тақсимлашга жалб этилмоқда. Бу — тўғри. Аммо уй-жойни холисона тақсимламаслик ҳолларига ҳали ҳам тугатилгани йўқ. Бундай фактлар норозиликка сабаб бўлмоқда: кимдир ўз вақтида квартира ололмайди ёки бир кишига уй-жой ваъда қилинадию, ордер эса иккинчи кишига бериб юборилади.

Ҳамма ижроия комитетларида квартираларни тақсимлашдаги тартибни бузиш ҳолларига йўл қўймаслик учун қаттиқ контроллик ўрнатиш лозим. Бу ишда адолатсизлик, суиистеъмол, субъективчилик бўлмаслиги керак.

Совет кишилари фаровонлигининг ошиши хизмат кўрсатиш соҳасига ҳал қилувчи даражада боғлиқ бўлади. Савдо, умумий овқатланиш ва маиший хизмат Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика ҳукуматининг доимий контроллиги остида турибди. Беш йилликда аҳолига савдо моллари ва озиқ-овқат моллари сотиш 45 процентдан зиёд кўпайди. Республика аҳолисидан салкам 6 миллион киши умумий овқатланиш корхоналарининг хизматидан баҳраманд бўлмоқда. Маиший хизмат кўрсатиш 1,8 баравар ошди. Шаҳар ва районларда замонавий катта-катта универмаг ва универсамлар, ошхоналар, ресторанлар, кафелар, махсус қабул пунктлари бўлган маиший хизмат уйлари ҳамда энг янги технология асбоб-ускуналари билан таъминланган бошқа объектлар ишга туширилмоқда.

Бироқ савдо ва маиший хизмат даражаси ҳали аҳолининг ошиб бораётган эҳтиёжлари ва КПСС XXVI съезди ўртага қўйган вазифаларга мувофиқ эмаслигини тан олмоқ керак. Маиший хизмат соҳаси, савдо тармоғи бир текис ривожланмаяпти: бир гуруҳ областлар, шаҳар ва районлар бу ишда олға силжиган бўлса, бошқалари жуда орқада қолиб кетди.

Масалан, Қўқон шаҳрида умумий овқатланиш дуруст йўлга қўйилган. Кўпчилик мактабларда комплекс тушлик овқатлар тайёрланмоқда, аввалдан берилган буюртмаларга мувофиқ таомлар келтириб берилмоқда, кўпгина мактаб ўқувчилари овқат учун абонементлар билан ҳисоб-китоб қиладилар. Бу шаҳарнинг заводларидаги ошхоналар иши ҳам яхшиланди. Марғилонда эса шаҳар аҳолисининг умумий овқатланиш корхоналари хизмати билан таъминланиши Қўқондагидан икки баравар паст. Янгийўл шаҳрида ҳар бир ўқувчига тўғри келадиган ошхоналар Оҳангаронга нисбатан икки баравар кўп. Бахмал, Охунбобоев, Пискент, Муборак ва Эллиққалъа районларида аҳолига маиший хизмат кўрсатиш яхши йўлга қўйилмаган.

Бундай мисолларни кўплаб айтиш мумкин. Одамларга хизмат кўрсатиш даражаси область, шаҳар ва район партия ҳамда совет органлари бу иш билан қандай шуғулланаётганига боғлиқ. Савдо министрлиги, Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш министрлиги, Ўзбекбирлашув, халқ депутатлари маҳаллий Советлари ижроия комитетлари истисносиз ҳар бир корхона, ҳар бир ташкилот товар обороти ва маиший хизмат планларини бажаришини таъминлашлари, бу ишдаги камчиликларни қатъият билан тугатишлари керак. Магазинлар, ошхоналар ва маиший хизмат объектлари тармоғини янада жадалроқ ривожлантириш лозим.

Халқ депутатлари Советлари кишиларда коммунистик онгни шакллантириш каби энг муҳим вазифани амалга ошириш учун жуда катта имкониятларга эгадир. Совет ҳокимиятининг тўла ҳуқуқли вакиллари бўлган Советлар территориясида маданият уйлари, клублар, кинотеатр, стадион, кутубхона ва музейлар, хуллас, ғоявий ва жисмоний тарбия масканлари хизматини ўташи лозим бўлган барча муассасалар мавжуддир.

Советлар жиддий шуғулланишлари лозим бўлган яна бир муҳим проблема — мактабгача ижтимоий тарбияни такомиллаштириш, ясли, боғча шохобчаларини ривожлантириш, уларда тарбияланувчилар сонини кўпайтириш проблемасидир.

Кейинги вақтларда ана шу муҳим социал вазифани ҳал этиш соҳасида кўп иш қилинди. Сўнгги беш йил мобайнида 230 мингдан зиёд ўринли болалар боғчалари қурилди ва 100 минг ўринли бошқа бинолар боғча ташкил этиш учун мослаштирилди. Ҳозирги вақтда ясли ва боғчаларда қарийб бир миллион бола ёки мактабгача тарбия ёшидаги барча болаларнинг 30 процентига яқини тарбияланмоқда.

Аммо ана шу муҳим ишга ҳам ҳамма етарли даражада эътибор бермоқда, деб бўлмайди. Масалан, Тошкент ва Сурхондарё областларида болаларнинг 33 процентини боғча ва яслиларга жалб этилган бўлса, Жиззах, Хоразм областларида ва Қорақалпоғистонда уларнинг сони икки баравар кам.

Тахминан бир хил шароитда бўлган айрим районларга доир маълумотларга бир назар солинг. Андижон областининг Москва ва Бўз районларида болаларнинг 60—70 проценти, Марҳамат ва Избоскан районларида эса атиги 25 проценти мактабгача тарбия муассасаларига жалб этилган.

Министрликлар ва идоралар, халқ депутатлари Советларининг ижроия комитетлари мактабгача тарбия муассасаларини корхоналарнинг ҳисобига ва колхозларнинг маблағлари ҳисобига, маҳаллий Советлар йўли билан ривожлантиришни ва ўз вақтида ишга тушириш учун конкрет тадбирларни белгилашлари лозим. Маъмурий бинолар ва бошқа биноларни болалар муассасалари учун бўшатиб бериш соҳасидаги ишни ҳам давом эттириш зарур. Болалар боғчаларида таълим-тарбия жараёнини юксак даражага кўтариш, болаларнинг таомини яхшилаш, болалар муассасаларини мутахассис кадрлар билан мустаҳкамлаш керак.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети партия, совет органлари, маориф ва соғлиқни сақлаш ходимлари, республика жамоатчилиги КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съездининг мактабгача ижтимоий тарбияни янада ривожлантириш ва такомиллаштириш ҳақидаги қарорларини сўзсиз бажариш учун бутун куч-ғайратларини сарф қилажакларига аминдир.

Партиянинг XXVI съезди КПССнинг ҳамма нарса совет кишисининг бахт-саодати учун, ҳамма нарса инсон учун деган шиорни янада зўр куч билан таъкидлаб ўтди. Шу боисдан партия кишиларга, уларнинг эҳтиёж ва талабларига сезгирлик, ғамхўрлик ва эътибор билан қараш керак деб таълим беради ва шуни талаб этади. Область, шаҳар ва район ижроия комитетлари, қишлоқ ва посёлка Советларининг кўп ходимлари худди шу тарзда иш олиб бормоқдалар. Шунинг учун ҳам уларни аҳоли муносиб равишда иззат ва ҳурмат қилаётганлиги табиий бир ҳолдир.

Кишида қувонч пайдо бўлади, у муваффақиятсизликка учрайди ёки ғамгин бўлади. Бундай ҳолларда у шубҳасиз, Советга бориб, ўз оқсоқолига мурожаат қилади. Бу ерда кишиларнинг қувончи ва дардини англаб, сидқидилдан уларни қўллаб-қувватлайдилар. Советларнинг барча ходимлари худди шундай иш тутишлари керак.

Аммо афсуски, ижроия комитетларида бепарво, тошюрак, димоғдор ходимлар ҳануз учраб туради. Бундай ҳолатлар бюрократизмнинг, гердайиш ва дағалликни вужудга келтиради. Ранжиган ва ҳатто дарғазаб бўлган кишилар аниқ жавоб олмай, ўзига доир энг муҳим масаланинг ҳал этилишига муваффақ бўлмаганидан кейин юқори партия ва совет органларига мурожаат қилишга мажбур бўлаётганлиги тасодифий бир ҳол эмас.

Ўтган йили Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида, республика Олий Совети Президиумида ва Министрлар Советида гражданларнинг 17 мингдан зиёд хат ва аризалари кўриб чиқилди. Саккиз мингга яқин киши қабул қилинди.

Хат ва мурожаатларни таҳлил этиш одамлар тез-тез Тошкентга келиб, жойларда ҳал этилиши мумкин ва лозим бўлган масалаларни ўртага қўяётганларини тасдиқлайди. Бу масалаларнинг ҳал этилмай қолишига кўпинча сабаб шуки, баъзи область, шаҳар ва район ижроия комитетларида хатларни кўриб чиқиш ва одамларни қабул қилишга тегишлича аниқ тартиб ўрнатилмаган.

Масалан, Бухоро область ижроия комитети аппаратида кўп хатлар ижрочиларга 15—20 кун ўтгач юборилади. Ижроия комитетининг ходимлари бюрократларча қоғозбозлик билан шуғулланадилар. Улар ёзма талаб ва эслатмаларни шаҳар ижроия комитетларига юбордилар, область ижроия комитети билан шаҳар ижроия комитети бир бинода бўлишига қарамай, улардан жавоб беришни талаб этдилар.

Кишилар кўпинча илтимоси ўз вақтида қондирилмаганлиги учунгина эмас, балки ижроия комитетида ўзларига нисбатан расмий муносабатда бўлинганлиги, арзларига эътибор билан қаралмаганлиги, баъзан эса ҳатто иш билан бандлигини баҳона қилиб қабул қилинмаганликлари тўғрисида ҳам шикоят қиладилар. «Иш билан жуда банд» бўлган, кишиларни қабул қилиш учун вақт топа олмайдиган бундай раҳбарларни тўғри йўлга солиш керак, бу ҳам ёрдам бермаган тақдирда уларни ишдан бўшатишга тўғри келади.

Бизнинг партиямиз меҳнаткашларнинг хатлари билан ишлашга ва кишиларни қабул қилишга қандай катта аҳамият бераётганлигини съезддан кейин сал вақт ўтгач, КПСС Марказий Комитети бу масала юзасидан махсус қарор қабул қилганлиги каби факт тасдиқлайди. Бу ҳужжатни ишимиз учун асос қилиб олиш ва унга оғишмай амал қилиш керак.

Ўртоқлар! Советларнинг ташкилотчилик ишини янада такомиллаштириш партия улар олдига қўйган жуда катта ва мураккаб вазифаларни ҳал этишнинг асосий шартидир. Халқ ҳокимиятининг оммавий органлари бўлмиш Советлар катта кучдир. Советларда юз мингдан зиёд депутат бор. Жойларда кўп минг Совет активига эга бўлган 14 мингдан зиёд давлат ҳокимият органлари ишлаб турибди.

Ҳамма босқичлардаги халқ депутатлари Советлари кейинги вақтларда актив ва собитқадамлик билан иш кўра бошладилар. Сессиялар, ижроия комитетларининг ва доимий комиссияларнинг мажлислари одатда белгиланган муддатларда ва ишчанлик руҳида ўтказилмоқда. Муҳокама этилаётган масалаларнинг доираси кенгайди ва хилма-хил бўлиб қолди. Улар асосан, маҳаллий ҳаётга доир конкрет вазифаларни ҳал этиш, экономикани юксалтириш ва аҳолига кўрсатиладиган хизматни яхшилаш мақсадини кўзда тутади.

Доимий комиссиялар ва депутатлик группаларининг иш тажрибаси такомиллашиб, бойиб бормоқда. Улар халқ ҳокимияти органларининг ваколатлари ва функцияларини амалга оширишнинг самарали формаси, кўпқиррали воситасидир. Советларда 13 минг комиссия бўлиб, уларда 80 мингдан зиёд депутат бор. Республика Олий Советининг доимий комиссиялари ўз фаолиятини сезиларли даражада кучайтирдилар. Улар резервлар қидириб топишга, меҳнат ва моддий ресурслардан фойдаланишни яхшилашга, ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишга, кўпгина социал вазифаларни ҳал этишга ёрдам бермоқдалар. Комиссиялар қонун ва қарорларнинг бажарилиши устидан назоратни кучайтирдилар.

Шу билан бирга сессияларнинг ишида, ижроия комитетлари, доимий комиссияларнинг мажлислари ишида жиддий камчиликлар тугатилмаганлигини эътироф қилиш керак. Бу сессия ва мажлислар кўпинча депутатларнинг манфаатдорлиги ҳисобга олинмаган, ҳаёт билан ва кундалик практика билан маҳкам боғланмаган ҳолда расмиятчилик билан, олдиндан тузиб қўйилган лойиҳага мувофиқ ўтказилади.

Л. И. Брежнев КПССнинг XXVI съездида таъкидлаб ўтганидек, «Советнинг ҳар бир сессиясини, доимий комиссиянинг ҳар бир мажлисини кишиларнинг ҳақиқий кенгашига, энг тўғри қарорларни кўпчилик бўлиб ишлаб чиқадиган жойга айлантириш керак». Ишлаб чиқаришни юксалтириш, кишиларнинг маданияти ва турмушини ривожлантиришда, ҳар бир меҳнаткашнинг сиёсий ва меҳнат активлигини кучайтиришда ҳар бир депутатнинг манфаатдорлигини ошириш, ошкора ва принципиал танқид ҳамда ўз-ўзини танқид учун шароит вужудга келтириш зарур. Чинакам совет демократизми, ишлаб, ҳаракат қилиб турган демократизмнинг моҳияти ана шунда.

Советларнинг шохобчалари кенгайиб, кўп тармоқли бўлиб қолганлиги муносабати билан ҳам уларнинг имкониятлари ортди. Ишлаб чиқарувчи кучларнинг жадал ривожланганлиги, қўриқ ерларнинг ўзлаштирилганлиги ўтган беш йил мобайнида 37 шаҳар ва шаҳар районлари, 19 қишлоқ районини, 30 шаҳар посёлкасини ва 130 га яқин қишлоқни вужудга келтириш заруратини туғдирди. Уларнинг ҳар бирида халқ депутатлари Советлари вужудга келтирилди. Маъмурий-территориал тузилишнинг такомиллаштирилганлиги экономика ва маданиятга раҳбарликни кучайтириш, аҳолига кўрсатиладиган хизматни яхшилаш имконини берди.

Кейинги йилларда кўпгина керакли ва фойдали қонун ҳамда қарорлар қабул қилинди. Советлар қонунчиликни такомиллаштиришни давом эттирганлари ҳолда бутун куч-ғайратини барча қонун актларини бажаришга қаратишлари керак.

(Давоми учинчи бетда).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ УЧИНЧИ СЕССИЯСИ

КПСС XXVI СЪЕЗДИ ВА ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ XX СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ БАЖАРИШ СОҲАСИДА РЕСПУБЛИКА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ СОВЕТЛАРИНИНГ ВАЗИФАЛАРИ ТЎҒРИСИДА

(Боши иккинчи бетда).

Советлар, уларнинг ижроия комитетлари ижрони назорат қилиш ва текширишни уюштиришда яхши ўйлаб чиқилган, аниқ ва конкрет системани белгилашлари лозим. Назорат қилмаслик ва ижро этмаслик каби фактлар ҳали кўплиги сабабли буни таъкидлаб ўтиш керак. Раҳбарлик санъати умумий директиваларни ёзиш, қарор ва фармойишларни кўпайтириш ва жойларга юборишдан иборат эмас. Ҳар бир қарорнинг белгиланган муддатларда конкрет натижалар беришига эришиш — чинакам санъатдир. Қуйидан тортиб юқоригача мунтазам равишда, оператив ва таъсирчан ижрони назорат қилиб туриш, бу ишда депутатларни, кенг жамоатчиликни қатнаштириш лозим.

Советларда назоратнинг хилма-хил форма ва методлари таркиб топди. Ижроия комитетларининг Советлар олдидаги ва аҳоли олдидаги ҳисоботлари, сессияларда ҳисобдор шахслар ва доимий комиссияларнинг ахбороти, депутатларнинг сўровлари, сайловчиларнинг наказлари қандай бажарилаётганлиги тўғрисида ахборот бериб туриш шулар жумласидандир. Бу форма ва воситаларнинг ҳаммаси асосий нарсага — барча қонунлар ва иқтисодий ҳамда социал ривожланиш планларининг аниқ ва сўзсиз бажарилишини назорат қилиб туришга қаратилиши лозим. План — қонундир ва ҳеч кимнинг, ҳеч қачон ундан чекинишга йўл қўйилмайди. Бунинг учун топширилган иш учун совет ходимларининг шахсан масъулиятини ошириш жуда муҳимдир. Ҳамма самарали ва гоят сифатли ишлашни ўрганиши лозим.

Кадрлар барча Советларнинг иш савияси ва мазмунини оширишда ҳал қилувчи роль ўйнайдилар. Кейинги йилларда сиёсий жиҳатдан етук, обрўли ва тажрибали кўпгина ташкилотчилар Советларнинг раҳбарлик ишига кўтарилди. Совет кадрларининг состави йил сайин яхшиланиб бормоқда. Булар орасида билимларнинг турли соҳаларида ишловчи мутахассислар, мураккаб социал-иқтисодий вазифаларни ҳал этишга қодир бўлган ва ишнинг кўзини биладиган кишилар тобора кўпаймоқда. Посёлка ва қишлоқ Советлари ижроия комитетлари раисларининг савияси гоят сезиларли даражада ўсиб бормоқда. Ҳозирги вақтда давлат ҳокимияти органларининг ана шу энг кўп сонли қуйи звеносида ишловчи раҳбарларнинг бешдан тўрт қисми олий маълумотлидир.

10—15 йил ва ундан кўпроқ вақт мобайнида узлуксиз меҳнат қилиб келаётган ҳурматли кишилар ижроия комитетларининг раҳбарлари лавозимида ишламоқдалар. Улар ўзларининг бутун куч-ғайрати, тажрибаси ва билимини партия ва халққа садоқат билан ҳалол хизмат қилишга бағишлаганлар. Аҳоли ўртасида улар катта обрў-эътибор қозонган бўлиб, самимий миннатдорчилик ва ташаккурга сазовордирлар.

Марказий Комитет кеча ўз пленумида КПСС XXVI съезди қўйган янги талаблар орасида кадрлар билан олиб бориладиган ишларни ҳар томонлама ва батафсил муҳокама қилди. Пленумда партия, давлат, хўжалик аппарати ва жамоат ташкилотлари кадрлари тўғрисида; оммавий касбдаги кадрлар— ишчилар, мастерлар, бригадирлар ҳақида гап бор. Пленум совет кадрларининг ишига муносиб баҳо берди, уларнинг фаолиятидаги камчиликларни кўрсатди ва Советларни бундан буён ҳам муносиб, тажрибали ва обрўли ходимлар билан мустаҳкамлаш зарур, деб топди.

Илгор тажрибани кенг ёйиш — Советлар кадрларининг муҳим вазифаси. Ўн биринчи беш йиллик вазифаларини жадал ва муваффақиятли ҳал этишнинг қудратли воситасидир. Қимматли ижодий ташаббус, илгор практика ва тажриба — партия ва халқнинг бебаҳо мулкидир. Ҳаёт, фан, техника яратаётган қимматли нарсаларнинг ҳаммасини кенг ёйиш жуда катта аҳамиятга эгадир. Кичик бир мисолни келтириб ўтаман. Тошкент область, Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев қишлоқ Совети хўжаликдаги ерлардан самарали фойдаланиш тадбирларини қабул қилди. Олий Совет Президиуми маъқуллаган бу тажрибани ёйиш республикада бир йил ичида қўшимча равишда 20 минг гектардан зиёд суғориладиган ерларни қишлоқ хўжалик оборотига киритиш имконини берди. Бу ерлар янги массивларни ўзлаштириш йўли билан эмас, балки далаларни кенгайтириш, хўжаликларнинг ичида эътиборсиз ташлаб қўйилган кичик участкаларнинг ҳаммасидан фойдаланиш йўли билан ишга солинди.

Ҳозирги вақтда ўн биринчи беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш соҳасида ишлаб чиқариш новаторларининг ташаббусини кенг ёйиш бебаҳо катта аҳамиятга эгадир. Марказий Комитет бюроси яқинда ўтган беш йилликдаги иш якунлари ва келгусига мўлжалланган планлар тўғрисида саноат ва қурилиш илгор ишчиларидан ўттиз кишининг ахборотини тинглади ва муҳокама қилди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети уларнинг ўн биринчи беш йилликда камида икки беш йиллик планларини бажариш соҳасидаги ташаббусини маъқуллади.

Ўртоқлар! Лениннинг сўзлари билан айтганда, бу—ҳақиқатан ҳам буюк починдир. Бу ташаббусни ҳамма жойда кенг ёйишда партия ташкилотларига амалий ёрдам бериш — барча Советлар, уларнинг ижроия комитетларининг вазифасидир. Республика ишчилари, колхозчилари, барча меҳнаткашларининг планларни муддатидан илгари бажариш йўлидаги ватанпарварлик ҳаракатига нечоғлик кўп киши жалб этилса, партия XXVI съезди шу беш йилликда қўйган вазифалар шу қадар муваффақиятли ҳал этилади.

Съезд олдидан кенгайиб кетган социалистик мусобақа XXVI съезд бахш этган жўшқинлик кайфиятига қўшилиб, партия ва совет ташкилотларининг, барча меҳнат коллективларининг ишини бойитди, ишчилар синфининг, колхозчи-деҳқонларнинг, зиёлиларнинг сиёсий активлиги ва меҳнат ғайратини кучайтирди, беш йилликнинг биринчи йилини яхши суръатлар билан бошлаш имконини берди.

Саноат корхоналари тўрт ой ичида пландан ташқари қарийб 140 миллион сўмлик маҳсулотни реализация қилдилар. Қурувчилар ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан анча кўпроқ капитал маблағларни ўзлаштирдилар. Об-ҳаво шароити ноқулай келишига қарамай, чигит экиш муваффақиятли ўтказилди. Чигит бир текис униб чиқди. Ғўза қатор ораларини ишлаш қизитиб юборилди. Дон экинларини ўриб-йиғиб олиш ва давлатга пилла топшириш кенг кўламда давом этмоқда. Об-ҳавонинг ноқулай келиши ҳар йили қийинчилик ва машаққатларни вужудга келтиради. Қишлоқ меҳнаткашлари табиий офатларни енгиб келдилар. Улар ҳозирги вақтда ҳам ғўзани, маккажўхорини ва бошқа экинларни яхши парвариш қилиш учун қатъий иш кўрмоқдалар. Мол туёғини кўпайтириш ва чорвачилик маҳсулдорлигини ошириш учун зўр ғайрат билан кураш олиб борилмоқда. Тўрт ой ичида гўшт етиштириш ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 13 процент, сут етиштириш 9, тухум етиштириш 7 процент кўпайди. Хуллас, ҳозирги пайтда олинган юксак социалистик мажбуриятларни бажариш учун мустаҳкам негиз яратилмоқда.

Умуман ишлар яхши бораётганига қарамай, салбий жиҳатлар ҳали бор, камчилик ва нуқсонлар кўп. Афсуски, бизда ҳамма ҳам бутун куч-ғайратини сарф қилиб яхши ишлаяпти, деб бўлмайди.

«Ҳозир, — деди Леонид Ильич Брежнев КПССнинг XXVI съездида, — биз энг катта ва мураккаб вазифаларни ҳал этишга қодирмиз. Аммо оддий ва шунчаки кундалик бир юмуш бўлиб кўринган иш — жамоат бойлигига омилкорлик билан муносабатда бўлиш, ўзимиздаги ҳамма нарсалардан тўла-тўкис, мақсадга мувофиқ тарзда фойдаланиш маҳорати иқтисодий сиёсатнинг ўзаги бўлиб қолмоқда. Экономика тежамли бўлиши керак».

Советлар, уларнинг ижроия комитетлари, депутатлар, барча меҳнат коллективларининг бутун куч ва эътибори ана шу вазифани ҳал этишга қаратилиши лозим. Ер, сув, хом ашё, материаллар, энергия, меҳнат ресурсларидан тежамли фойдаланиш сон-саноқсиз кўп резервларни вужудга келтиради.

Конституцион нормалар, Советлар тўғрисидаги қонун ва КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советининг «Хўжалик қурилишида халқ депутатлари Советларининг ролини янада ошириш тўғрисида» яқинда қабул қилган қарори бу ишларнинг ҳаммаси учун мустаҳкам пойдевордир.

КПССнинг XXVI съезди гоят инсонпарвар ва оликаноб, ўзаро маҳкам боғланган икки вазифани — халқ фаровонлигини ошириш ва тинчликни сақлаш вазифасини қўйди. Бутун совет халқи каби республика коммунистлари, барча меҳнаткашлари ҳам Коммунистик партиянинг ленинча йўлини якдиллик билан тўла-тўкис маъқуллайдилар ва бу йўлни амалга ошириш учун фидокорона кураш олиб боришга қатъий қарор бергандирлар.

Киев ва Тбилисида Леонид Ильич Брежневнинг иштироки билан бўлиб ўтган унутилмас тантанали воқеалар партия билан халқ монолит бирлиги, совет кишиларининг мустаҳкамланиб бораётган бузилмас дўстлигининг янги, ёрқин намойиши бўлди. Қадрдонимиз Леонид Ильичнинг нутқларида ўзининг ёрқин ифодасини топган байрам кайфияти ва ишчанлик, умидворлик ва келажакка ишонч халқимизни руҳлантиради, уни коммунизм қуриш йўлида янгидан-янги меҳнат зафарларига илҳомлантиради.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети қаттиқ ишонч билдириб айтадики, катта ваколатларга эга бўлган халқ депутатлари Советлар партия ташкилотларининг ёрдами ва эътиборига таяниб, ўз фаолиятини яхши йўлга қўядилар, КПССнинг тарихий XXVI съезди талаб қилганидек ўз ишларининг самарадорлиги ва сифатини оширадилар.

(Ўртоқ Ш. Р. Рашидовнинг доклади зўр эътибор билан тинглади ва бир неча бор қарсаклар билан бўлиниб турди).

«КПСС XXVI СЪЕЗДИ ВА ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ XX СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ БАЖАРИШ СОҲАСИДА РЕСПУБЛИКА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ СОВЕТЛАРИНИНГ ВАЗИФАЛАРИ ТЎҒРИСИДА»ГИ ДОКЛАД ЮЗАСИДАН МУЗОКАРАЛАР

У. УМАРОВ нутқи

ТОШКЕНТ ШАҲАР ПАРТИЯ ҚОМИТЕТИНИНГ БИРИНЧИ СЕКРЕТАРИ

Ўртоқ Л. И. Брежнев партия XXVI съездида қилган докладида маҳаллий Советларнинг фаолиятида кўпгина мароқли, янги ишлар пайдо бўлганини уқтириб ўтди. Улар маҳаллий хўжалик, аҳолига хизмат кўрсатиш масалаларига эътиборни сусайтирмай, иқтисодий ва социал ривожланишнинг комплекс характерини таъминлашга тобора катта ҳисса қўшмоқдалар. Советлар ўз территориясида жойлашган корхоналар ва ташкилотларнинг ишини тобора активроқ мувофиқлаштириб бормоқдалар ва контроль қилмоқдалар.

Советларимиз ўзларига СССР Конституцияси ва Ўзбекистон ССР Конституцияси бериб қўйган ҳуқуқлардан фойдаланиб, маҳсулот ишлаб чиқариш, аҳолига хизмат қилишни яхшилаш, республика пойтахти аҳолисининг фаровонлигини ошириш соҳасида корхоналар ва ташкилотлар қилаётган ишни тобора конкретроқ ва сабот билан мувофиқлаштириб бормоқдалар.

Шаҳар Совети депутатларининг комиссиялари мажлисларида шаҳар хўжалигини ривожлантириш масалалари кўриб чиқилмоқда. Чунончи план — бюджет комиссияси шаҳар плани ва бюджетининг бажарилиш якунларини ҳар кварталда муҳокама қилмоқда. Саноат доимий комиссияси ўз мажлисларида корхоналар раҳбарларининг саноат ишлаб чиқариши, халқ истеъмол қиладиган моллар чиқариш планларининг бажарилишига оид докладларини кўриб чиқмоқда. «Средазкабель», «Электроаппарат» бирлашмалари, тўқимачилик комбинати, «Ўзбексельмаш» заводи директорларининг ахборотлари тингланди.

Савдо-сотиқни ташкил этиш масалалари доимо депутатлар диққат марказида турибди. Шаҳарни комплекс тарзда қуришни, уй-жой фондидан фойдаланиш ва унинг сақланишини яхшилаш йўллари белгиланди.

Меҳнаткашларнинг хатлари, аризалари ва таклифларини кўриб чиқишга, гражданларни қабул қилишни ташкил этишга халқ депутатлари шаҳар ва район Советлари ижроия комитетларининг фаолиятида катта ўрин берилмоқда.

Хўжаликнинг тегишли тармоқларини ҳам ривожлантириш ва социал-маданий қурилишга алоқадор бўлган масалаларни биргаликда тайёрлаш Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети ва доимий комиссияларнинг иш практикасига киритилди. Шаҳар Советининг ижроия комитети доимий комиссияларнинг ишини мувофиқлаштириб туриш билан бирга халқ сайлаб қўйган вакилларнинг шаҳар хўжалигини ривожлантиришга доир таклифларини синчиклаб ўрганмоқда.

Советларнинг ишида депутатларни актив қатнаштириш учун шаҳарда 173 та доимий комиссия, 110 та депутатлик группаси тузилган. Шаҳар Совети, унинг ижроия комитети қарорлари ва ўз қарорларининг бажарилиши устидан контроллик қилиш доимий комиссияларнинг диққат марказида турибди. «Таштекстильмаш» заводидаги депутатлар группаси завод территориясидаги ва унинг атрофидаги участкаларни ободонлаштириш юзасидан бир қанча тадбирларни амалга оширди. Иш вақтидан оқилона фойдаланишга, хом ашё ва материалларни, электр энергия ва ёқилғини тежашга, меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомини мустаҳкамлашга интилмоқда, социалистик мусобақанинг боришига актив таъсир ўтказмоқда.

Район Советларининг ижроия комитетлари тузаётган депутатлик постлари айрим объектлар қурилишини жадаллаштиришни, ишлаб чиқариш участкаларининг, цехлар ва бригадаларнинг ишини яхшилашни ўз олдиларига мақсад қилиб қўйдилар.

КПСС XXVI съезди қарорларидан руҳланган Тошкент меҳнаткашлари 1981 йил ва умуман ўн биринчи беш йиллик учун белгиланган планлар ва социалистик мажбуриятларнинг муваффақиятли бажарилишини таъминлайдилар. **(Қарсаклар).**

С. МАМАРАСУЛОВ нутқи

АНДИЖОН ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ БИРИНЧИ СЕКРЕТАРИ

Барча совет кишилари сингари Андижон областининг меҳнаткашлари ҳам КПСС XXVI съезди қарорларининг қудратли таъсири туфайли вужудга келган шодиёна кайфиятда яшаб, меҳнат қилмоқдалар. Съезд бутун совет халқининг меҳнат ғайрати ва сиёсий активлигини янада кучайтириб юборди.

Андижон областида саноат маҳсулоти ишлаб чиқаришнинг ўсиш суръатлари шу йилнинг ўзидаёқ ўн процентни, яъни бутун аввалги беш йилликда эришилган ўн процентни ташкил этади. Белгиланган режаларнинг амалга оширилиши ўн биринчи беш йилликда саноат маҳсулоти ишлаб чиқаришни 40—50 процент кўпайтиришни таъминлаш имконини беради.

Ишлаб турган кўплаб цех ва участкаларни реконструкция қилиш, машинасозлик, электротехника корхоналарининг қувватини 70 процентдан зиёд ошириш, енгил саноат корхоналарининг қувватини эса қарийб икки баравар кўпайтириш, ип-газлама комбинатининг иккинчи навбатини ва унинг филиалларини, бир қанча янги корхоналарни фойдаланишга топшириш лозим.

Маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва унинг сифатини ошириш, лойиҳадаги қувватларни жадал ишга тушириш ва ўзлаштириш вазифалари партия ва совет органлари, халқ депутатларининг диққат марказида турибди. Бутун куч асосий объектларга жамланган, депутатларнинг группалари актив иш олиб бормоқдалар.

Беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун ҳамма жойда социалистик мусобақа авж олдириб юборилди. Ишлаб чиқариш илғорларидан икки юзга яқин киши бир беш йилликда ўн йиллик ва бундан ҳам кўпроқ планларни бажарадилар, юзлаб меҳнат коллективлари беш йиллик планни 4—4,5 йилда бажаришга қарор қилдилар.

Область партия ташкилоти ва маҳаллий Советлар пахтачилик тўғрисида алоҳида ғамхўрлик қилиб келдилар ва қилмоқдалар. Иқлим шароитлари мураккаб бўлганлигига қарамай область шу йил Ватанга 625 минг тонна «оқ олтин» топшириш учун ҳамма ишларни қилади. Агротехника тадбирларининг бутун комплекси эрта муддатларда мўл пахта ҳосили етиштиришга қаратилган.

Областда чорвачиликни индустриал негизга кўчириш юзасидан кенг тадбирлар амалга оширилмоқда. Ҳамма районларда замонавий сут-товар фермалари, йирик бўрдоқичилик комплекслари қурилди.

Область ишлаб чиқарувчи кучларини ривожлантириш программаси социал масалаларни ҳал қилиш билан маҳкам боғлаб олиб борилмоқда. Маҳаллий бюджет, корхоналар ва хўжаликларнинг маблағлари ҳисобига уй-жойлар, соғлиқни сақлаш объектлари, мактаблар, болалар боғчалари, спорт комплекслари ва иншоотлари қуриш кенг кўламда олиб борилмоқда. Совет органлари, касаба союзлари, комсомолнинг соғлиқни сақлаш муассасалари, мактабгача тарбия болалар муассасаларининг фаолиятини яхшилашдаги роли доимо ошиб бормоқда. Физкультура ва спортга доимо эътибор бериш область партия ва совет органлари ишининг характерли хусусияти бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади.

Андижон областининг меҳнаткашлари КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съезди тарихий қарорларини амалга оширишга, ўн биринчи беш йиллик план ва топшириқларни шараф билан адо этишга аҳду паймон қилишган. **(Қарсаклар).**

Депутат В. В. КИСЛОВ нутқи

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ ИККИНЧИ СЕКРЕТАРИ

Қорақалпоғистон АССР халқ депутатлари Советлари партия органлари раҳбарлигида бутун ташкилотчилик иши савиясини янада ошириш, иқтисодий ва социал-маданий қурилишга давлат раҳбарлигининг форма ва методларини такомиллаштириш соҳасида кенг ва хилма-хил иш қилмоқдалар.

Экономикани интенсивлаш, унинг самарадорлигини янада ошириш — улар собитқадамлик билан ҳал этаётган муҳим вазифадир.

Советлар озиқ-овқат программасини ишлаб чиқиш ва амалга оширишда актив иштирок этмоқдалар. Халқ депутатлари район, посёлка, овул Советлари чорвачилик масалалари билан, бу энг муҳим тармоқнинг моддий-техника ва ем-хашак базасини мустаҳкамлаш билан конкретроқ шуғуллана бошладилар. Бу ўз натижаларини бермоқда. Масалан, Беруний районн ўнинчи беш йилликда чорвачилик маҳсулотининг ҳамма турларини етиштириш юзасидан белгиланган кўрсаткичларини анча ошириб бажарди ва янги беш йилликда юксак марраларни белгилаб олди.

Советлар фаолиятида одамларнинг меҳнат ва турмуш шароитларини яхшилаш, уларнинг фаровонлигини янада ошириш масалалари катта ўрин олмоқда. Шаҳар, район Советларининг ҳаммаси ўз сессияларида уй-жой, коммунал-маиший ва социал объектлар қурилишининг аҳволи ва уни яхшилаш тадбирлари тўғрисидаги масалаларни муҳокама қилдилар. Халқ депутатлари Хўжайли, Тўрткўл, Беруний шаҳар ва район Советларининг ижроия комитетлари бу соҳада ижобий иш қилмоқдалар, улар давлат маблағидан ташқари кооператив асослардаги қурилишни кенг миқёсда олиб бормоқдалар. Уй-жой, соғлиқни сақлаш объектлари, мактаблар ва мактабгача тарбия муассасалари алоҳида контроль остига олинди.

Автоном республикада қишлоқ уй-жой шароитларини яхшилашнинг батафсил программаси белгилаб чиқилган. Бу программанинг бажарилишини таъминлаш учун Нукус уйсозлик комбинати реконструкция қилинди ва йилига салкам 400 минг квадрат метр уй-жой ишлаб чиқариб, қуриб бера оладиган учта янги уйсозлик комбинати барпо этилмоқда. Эски ғишт заводлари реконструкция қилинмоқда ва янги заводлар қурилмоқда, шу тариқа ғишт ишлаб чиқариш йилига 500 миллион донага етказилади. Бу эса 10—15 йил ичида мавжуд ҳамма пахса уйлар ўрнига панель ва ғиштин уйлар қуриш имконини беради.

Сайловчиларнинг наказларини бажаришда, шунингдек ишга тушириладиган объектлар қурилиши, ем-хашак тайёрланиши устидан контроллик қилишда, йиғим-терим ишларига тайёргарлик кўришда депутатлик группалари ва постлари катта роль ўйнайди. Қўнғирот ва Тахиатош шаҳар Советларидаги мана шундай группалар айниқса яхши ишламоқдалар.

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг «Хўжалик қурилишида халқ депутатлари Советларининг ролини янада ошириш тўғрисида»ги қарори иқтисодий ва социал тараққиётнинг ҳамма масалаларини ҳал этишда халқ депутатлари Советларининг таъсири ва масъулияти доирасини анча оширди ва кенгайтирди.

Автоном республика халқ депутатлари Советларининг ҳамма бўғинлари ўз сессияларида КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съезди қарорларини амалга ошириш тадбирларини ишлаб чиқиб, тасдиқлаб олдилар.

Қорақалпоғистон АССР халқ депутатлари Советлари ўн биринчи беш йиллик учун белгиланган вазифаларни шараф билан бажариш йўлида бутун кучларини ишга соладилар. **(Қарсаклар).**

Депутат И. ОХУНОВА нутқи

МИРЗАЧЎЛ РАЙОНИДАГИ «ЎЗБЕКИСТОН» СОВХОЗИНИНГ ДИРЕКТОРИ

КПССнинг тарихий XXVI съезди мамлакатимиз халқ оммасининг сиёсий активлиги ва меҳнат ғайратини оширди. Ўн биринчи беш йилликнинг биринчи йили топшириқларини муваффақиятли бажариш учун кураш умумхалқ ҳаракатига айланиб кетди. Мана шу ҳаракат ижобий натижалар бермоқда. Буни навқирон Жиззах областимиз мисолида ҳам кўриш мумкин.

Область саноат корхоналарининг меҳнатчилари маҳсулот ишлаб чиқариш ва реализация қилиш беш ойлик планини муддатидан илгари бажардилар. Қурилиш ишларининг суръати кун сайин кучайиб бормоқда. Социалистик мусобақани кенг қулоч ёздирган қишлоқ меҳнатчилари ҳозир давлат хирмонига пилла ҳосили топширмоқдалар, ғалла ўришга киришишга шайланиб турибдилар, пахтакорларимиз эса 1981 йил «оқ олтин» ҳосили хирмонини янада баланд кўтариш учун фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Маданий турмушимизда катта ва қувончли ўзгаришлар рўй бермоқда.

Мен бошқараётган «Ўзбекистон» совхозининг пахтакорлари 1980 йилда давлатга 10 минг тонна пахта сотдилар, бу йил эса ҳар гектар ердан 30 центнер ҳосил етиштириб, 11 минг тонна пахта олиш учун курашмоқдалар. Давлатга 3 минг тонна дон, 35 тонна гўшт, 512 тонна сут ва 1500 тонна сабзавот-полиз экинлари маҳсулоти топшириш юзасидан олинган мажбуриятни бажариш учун ҳамма иш қилинмоқда.

Қишлоқ Совети территориясида Ўзбекистон ССР Олий Советининг бир депутати, халқ депутатлари область Советининг бир депутати, район Советининг тўрт депутати ва қишлоқ Советининг 25 депутати ишлаб турибди. Депутатлик группалари қишлоқни, унинг кўчалари ва майдонларини ободонлаштириш ҳамда кўкаламзорлаштириш, аҳоли ўртасида тарбиявий иш олиб бориш масалаларида қишлоқ Советининг ижроия комитетига ёрдам бермоқдалар. Депутатлар кўтариб чиққан, қишлоқ Совети ва унинг ижроия комитети муҳокама қилаётган масалаларни совхоз дирекцияси ўз вақтида кўриб чиқиб, амалга оширмоқда.

Мен Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати сифатида ўз сайловчиларим билан мунтазам равишда учрашиб, депутатлик фаолиятим тўғрисида уларга ҳисоб бериб тураман. Сайловчиларнинг танқидий мулоҳазалари ва фикрларини тегишли ташкилотларга ўз вақтида маълум қиламан, бу мулоҳаза ва таклифларнинг бажарилишини кузатиб бораман. **(Қарсаклар).**

Депутат Т. А. АЛИМОВ нутқи

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИНИНГ РАИСИ

Экономика ва маданиятни ривожлантириш билан боғлиқ бўлган масалаларни Тошкент области кўпчилик маҳаллий Советларининг ижроия комитетлари ишчанлик билан ҳал этмоқдалар.

Маҳаллий хом ашё ресурслари запасларини етарли миқдорда ишлаб чиқаришга кенг жалб этиш — вазифаларимиздан биридир. Шу йўл билангина бу йил қўшимча равишда салкам 3 миллион сўмлик халқ истеъмол моллари ишлаб чиқарилади. Ишга яроқли чиқитлардан оммавий талаб қилинаётган моллар ишлаб чиқариш учун фойдаланиш контроль остига олинди.

Маҳаллий Советлар озиқ-овқат программасини муваффақиятли бажаришга, пахтачиликни ва қишлоқ хўжалигининг бошқа ҳамма тармоқларини ҳар томонлама юксалтиришга ҳаракат қилмоқдалар. Улар ер, сув, техника, минерал ўғитдан тўғри фойдаланишни деҳқончилик маҳсулотини кўпроқ етиштиришнинг бош резервларидан бири деб билмоқдалар.

Депутатларнинг куч-ғайратлари ҳар бир ферманинг чорва туёғини ва парранда сонини кўпайтириш, уларнинг маҳсулдорлигини ошириш, гўшт, сут, тухум етиштириш ва давлатга сотиш суръатларини жадаллаштириш юзасидан белгиланган кунлик ва ойлик топшириқларнинг сўзсиз бажарилишини таъминлашга қаратилмоқда. Чорвачиликнинг ем-хашак базасини мустаҳкамлашга, ишлаб чиқаришни ихтисослаш ва концентрациялашга, бу тармоқни бошқариш маданиятини оширишга алоҳида эътибор берилмоқда. Корхоналар, ташкилотлар ва муассасаларнинг ёрдамчи хўжаликларини, шунингдек гражданларнинг шахсий хўжаликларини ривожлантириш соҳасида катта иш қилинмоқда.

Область, шаҳар ва район Советларининг ижроия комитетлари уй-жойларни ва социал-маданий-маиший объектларни бир маромда ишга туширишни таъминлаш учун ҳамма чораларни кўрмоқдалар. Шу йилнинг ўзида областда 500 минг квадрат метрга яқин, яъни бултургидан анча кўп уй-жой қуриш мўлжалланмоқда. Уй-жой фондидан фойдаланишни ва унинг сақланишини яхшилаш, аҳоли пунктларини ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш тадбирлари амалга оширилмоқда. Бу масала область Советининг сессиясида муҳокама қилинади.

Маҳаллий Советларимиз, уларнинг ижроия комитетлари ва доимий комиссиялари сайловчиларнинг наказларини бажара бориб аҳолига хизмат қилиш соҳасининг ҳамма бўғинлари ишини такомиллаштиришга зўр бериб ҳаракат қилмоқдалар, савдо, маиший, коммунал корхоналар ва ташкилотлар иши устидан контроллик қилишни кучайтирмоқдалар.

Область, район, шаҳар, қишлоқ ва посёлка Советларининг ижроия комитетлари ўзларининг ташкилотчилик фаолиятларини ҳар томонлама яхшилашга, халқ хўжалигининг турли тармоқларига раҳбарлик қилиш соҳасидаги энг яхши иш формалари ва методларини ривожлантириш ҳамда мустаҳкамлашга, Совет ходимларининг ва хўжалик раҳбарларининг топширилган иш учун масъулиятини оширишга, сессияларнинг ролини, доимий комиссиялар ва депутатлик группалари фаолиятини кучайтиришга ҳаракат қилмоқдалар.

Область барча Советларининг сессияларида КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съезди қарорларини рўёбга чиқариш тадбирлари кўриб чиқилиб, тасдиқланди. Ижроия комитети шу тадбирлар қандай бажарилаётганини контроль қилиш планини тузди. **(Қарсаклар).**

Депутат Ч. АЛМАТОВ нутқи

ҚУМҚЎРҒОН РАЙОН ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ БИРИНЧИ СЕКРЕТАРИ

Сурхондарё меҳнаткашлари ўн биринчи беш йилликнинг биринчи йили топшириқларини тўла ва ошириб бажариш учун фидокорона курашмоқдалар. Районимиз меҳнатчилари ҳам халқ хўжалигининг хилма-хил соҳаларида муайян муваффақиятларга эришмоқдалар. Шу кунгача гўшт етиштириш ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 1,2 баравар, сут етиштириш 1,15 баравар, тухум етиштириш 1,2 баравар кўпайди. Район пиллачилари ҳар қути қурт уруғидан давлатга 85 килограмм пилла топшириб, шу тариқа йиллик планни ошириб бажардилар.

Пахтакорларимиз бу йил 55 минг тонна ҳосил етиштириб, давлатга сотишга қарор берганлар, ҳозир улар ғўзани жадал парвариш қилмоқдалар.

Областда қишлоқ хўжалигидаги, айниқса пахтачиликдаги бригада пудрати методи кенг оммалашди. Бизнинг районимиз меҳнатни ташкил этишнинг шу илғор формасига тўла-тўкис ўтиб олди.

(Давоми тўртинчи бетда).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ УЧИНЧИ СЕССИЯСИ

«КПСС XXVI СЪЕЗДИ ВА ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ XX СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ БАЖАРИШ СОҲАСИДА РЕСПУБЛИКА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ СОВЕТЛАРИНИНГ ВАЗИФАЛАРИ ТЎҒРИСИДА»ГИ ДОКЛАД ЮЗАСИДАН МУЗОКАРАЛАР

(Боши учинчи бетда).

Район меҳнаткашлари олдига пахтачилик билан бир қаторда ғаллачиликка ҳам алоҳида эътибор бериш вазифаси қўйилган. Ғаллакорларимиз ўрим кампаниясини тугаллаб гектар бошига 50 центнердан ҳосил кўтармоқдалар. Ҳар гектар ерга 250 ва 300 килограмм уруғлик сочилган майдонларда 70 центнердан ошириб ҳосил олинганлигини алоҳида таъкидлаб ўтмоқчиман. Бу жиҳатдан «Комсомол 30 йиллиги» совхози, «Москва» колхози меҳнатчилари катта муваффақиятларга эришдилар.

Бу йил маккажўхори экилган майдонларнинг ярмисига биз лавлаги уруғи ҳам ташладик. Шу йўл билан гектар бошига 100 центнер маккажўхори ҳосили олиш учун курашаяпмиз. Районимизда чорвачиликнинг ем-хашак базасини мустаҳкамлашга катта эътибор берилмоқда. Биз биринчи ўримдаёқ гектар бошига 81 центнердан беда пичани олдик, иккинчи ўрим натижаси ҳам чакки бўлмади — пичан ҳосилдорлиги 50 центнерга етказилди. Махсус тузилган комсомол-ёшлар бригадалари табиий ўт ўришда фидокорона ишламоқдалар. Депутатларимиз чорвачиликни, қишлоқ хўжалигининг барча тармоқларини ҳар томонлама юксалтириш учун курашда пешқадамлик қилмоқдалар.

Район меҳнатчилари барча ички резервларни тўлароқ ишга солиш ва олинган ҳамма мажбуриятларни шараф билан бажариш учун зўр ғайрат билан ишламоқдалар. **(Қарсаклар).**

Депутат В. П. КУКСЕНКО нутқи

САМАРҚАНД ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ ИККИНЧИ СЕКРЕТАРИ

Республика ва бутун мамлакатнинг хўжалик ҳамда сиёсий ҳаётида Советларнинг роли муттасил ўсиб бормоқда. СССРнинг янги Конституцияси қабул қилинганидан кейин Советлар маҳаллий аҳамиятдаги масалаларга эътиборни сусайтирмаган ҳолда ўз регионларини иқтисодий ва социал жиҳатдан комплекс ривожлантиришни таъминлаш, ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш билан кўпроқ шуғуллана бошладилар.

Кейинги йилларда Ўзбекистон ССР Олий Совети билан унинг Президиуми фаолиятида ижобий ўзгаришлар юз берди. Уларнинг иши конкретлашди. Шу ҳокимият органларининг фаолияти, масалан, атроф муҳитни муҳофаза қилиш ва ўсимликларни ҳимоя қилишнинг биологик методларини жорий этиш, меҳнаткашларнинг сиҳат-саломатлиги ҳамда физкультура ва спортни ривожлантириш тўғрисида ғамхўрлик, тарихий ёдгорликларни муҳофаза қилиш ва уларни активлик билан таъмирлаш каби жуда муҳим масалаларда яққол намоён бўлмоқда.

Республика Министрлар Совети, кўпгина министрликлар ва идораларнинг ижрочилик фаолиятида конкретлик ва оперативлик ошди.

Самарқанд областининг меҳнаткашлари ҳам умумий ишга салмоқли ҳисса қўшдилар. Ўн биринчи беш йилликда бизнинг олдимизда катта вазифалар турибди. Биз саноат ишлаб чиқариши ҳажмини ўстириш суръатларини сақлаб қолишни, капитал қурилишни кескин кўпайтиришни, пахта етиштиришни 650 — 700 минг тоннага, ҳосилдорликни эса гектар бошига 40 центнергача етказишни, чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни 1,5 — 2 баравар оширишни кўзда тутмоқдамиз.

Биз ҳозир партиямизнинг озиқ-овқат программаси тўғрисида кўп гапирмоқдамиз, шу соҳада ҳам жуда катта ишлар амалга оширилмоқда. Аммо бугунги кунда қайта ишловчи саноат етиштирилган ҳамма сабзавот, мева ҳамда бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг аниқ пухта қабул қилиб олинишини таъминлайди, ана шу маҳсулотларнинг нобуд бўлишига йўл қўйилмайди, деб комил ишонч билан айта олмаймиз. Қайта ишлаш корхоналарида планда кўзда тутилган маҳсулотнигина эмас, шу билан бирга пландан ташқари маҳсулотни ҳам қабул қилиш имконини берадиган қувватларга эга бўлиш зарур. Республиканинг тегишли органлари ана шу масалаларни яна бир бор ўйлаб кўришса, чакки бўлмас эди.

Ҳаммамизга яхши маълумки, чорвачилик озиқ-овқат программасининг ғоят муҳим таркибий қисмидир. Эҳтимол, республиканинг планлаштирувчи органлари областларга чорвачилик маҳсулотлари учун истеъмол фондларини белгилаш чоғида йиллар мобайнида вужудга келган кўрсаткичларга амал қилибгина қолмай, шу билан бирга ҳар бир областнинг чорвачиликни ривожлантиришга қўшаётган ҳиссасини ва чорвачилик маҳсулотлари ишлаб чиқаришни ўстириш суръатларини ҳам ҳисобга олишлари керак бўлади. Бу — областлар учун рағбатлантирувчи яхши омил бўлур эди. **(Қарсаклар).**

Депутат И. Ҳ. ЖЎРАБЕКОВ нутқи

ЎЗБЕКИСТОН ССР МЕЛИОРАЦИЯ ВА СУВ ХЎЖАЛИГИ МИНИСТРИ

Республиканинг сув хўжалиги ташкилотлари ходимлари муваффақиятларга эришдилар. Улар партия XXVI съезди қарорларини, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг кўрсатмаларини амалга ошира бориб, қишлоқ хўжалигини интенсивлаш, озиқ-овқат программасини рўёбга чиқариш ишига салмоқли ҳисса қўшмоқдалар. Бироқ биз республикамиз мелиорациясининг ҳозирги ривожи зарур даражада деб айта олмаймиз. Экономиканинг ривожланиб бораётганлиги мелиорация тармоқларининг такомиллаштирилишини, шунингдек суғориладиган ерлар кенгайтирилишини талаб қилади. Мавжуд сув ресурсларидан оқилона ва моҳирлик билан фойдаланиш, Сибирь дарёлари сувини Ўрта Осиёга оқизиш учун ҳали кўп ишлар қилиш керак бўлади.

Ирригация тармоқларини, жумладан Марказий Фарғонада, Мирзачўл ва Сурхон-Шеробод даштларида ирригация тармоқларини комплекс реконструкция қилишга катта маблағлар сарфланмоқда. Янги-янги сув омборлари, қудуқлар қурилмоқда, каналлар бетонлаштирилмоқда. Ўн биринчи беш йилликда кичик дарёлар сувини бошқариб туриш учун Фориш, Зомин, Бахмал, Паркент ва бошқа районларда сув омборлари қурилиши ниҳоясига етказилади. Амударёда насос станцияси қуриб битказилгач, Сурхондарё области ерларини сув билан таъминлаш яхшиланади. Яқин икки йил ичида Бухоро областининг ерлари Амударёдан обиҳаёт олади. Зарафшон дарёси эса Самарқанд, Жиззах, Қашқадарё областлари ерларини сув билан таъминлайди. Вертикал дренаж қурилишига алоҳида эътибор берилади.

Партия ва ҳукумат ўн биринчи беш йилликда ирригация ва мелиорацияни ривожлантиришга катта эътибор берадилар. Шу мақсадлар учун ажратиладиган маблағлар ўтган беш йилликдагига қараганда анча кўпаяди. Катта миқдордаги ерлар ўзлаштирилади, илгаридан экин экиладиган массивлардаги юз минглаб гектар майдонларнинг мелиоратив ҳолати яхшиланади. Янги ерларда 1 миллион квадрат метрдан ортиқ уй-жой қуриш керак бўлади.

Фарғона водийсида экин майдонларини кенгайтириш мақсадида тоғ ён бағирлари ва тепалик даштлар ўзлаштирилади. Ана шу ерларни сув билан таъминлаш учун юқори босимли насос станциялари қурилади. Суғориш ишларини яхшилашга, янги ерларнинг шўрланишининг ва қайта шўрланишининг олдини олишга жиддий эътибор бериш керак.

Мелиорация ва сув хўжалигининг кўп минг кишилик меҳнат коллективи 1981 йил ва ўн биринчи беш йиллик планлари ва социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажариш учун бутун кучларини сарфлайдилар. **(Қарсаклар).**

Депутат М. ОБИДШОЕВ нутқи

НАМАНГАН ОБЛАСТЬ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИНИНГ РАИСИ

Партия ўзининг XXVI съездида қўйган хўжалик қурилиши улкан вазифаларини ҳал этиш, халқ фаровонлигини янада юксалтириш давлат ҳокимиятининг маҳаллий органлари — халқ депутатлари Советларининг иш савиясига, уларнинг омма куч-ғайрати, ташаббуси, ижодиётини сафарбар эта билиш маҳоратига кўп жиҳатдан боғлиқдир. Хўжалик қурилишида шундай вазифалар борки, уларни Советлардан бошқа ҳеч ким яхшироқ ҳал этолмайди, деб таъкидлаган эди ўртоқ Леонид Ильич Брежнев.

Кейинги йилларда Советларнинг ролини янада ошириш ва ҳуқуқларини кенгайтиришга қаратилган бир қанча ташкилий тадбирлар кўрилди. КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советининг «Хўжалик қурилишида халқ депутатлари Советларининг ролини янада ошириш тўғрисида»ги қарори алоҳида роль ўйнади. Бу ҳужжат областлар, районлар ва шаҳарларни иқтисодий ва социал жиҳатдан комплекс ривожлантиришни таъминлашда ҳокимият органларининг компетенциясини анча кенгайтиради, Советлар зиммасига умуман ва халқнинг ҳар бир вакили зиммасига алоҳида масъулият юклайди.

Ишлаб чиқаришни кўпайтириш, аҳоли учун чиқариладиган моллар хилини кўпайтириш ва сифатини яхшилаш масалалари Наманган области маҳаллий Советларининг диққат марказида турибди. Капитал қурилишни ривожлантиришга биринчи даражали аҳамият берилади.

Областда қишлоқ хўжалиги самарадорлигини оширишга, фан-техника тараққиёти ва илғор тажрибани ишлаб чиқаришга жорий этишга биринчи даражали аҳамият берилмоқда. Чорвачилик маҳаллий Советлар алоҳида ғамхўрлик қилаётган соҳа бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади. Областда беш йиллик охиригача гўшт, сут, тухум етиштириш анча кўпайиши керак.

Партия режаларини муваффақиятли бажариш учун Советлар катта имкониятларга эга. Бизда саккиз мингга яқин депутат, юзлаб доимий комиссиялар бўлиб, улар ўн минглаб жамоатчи активларга таянади. Областда партия органларининг раҳбарлигида ташаббускорлик билан актив ишлаб, ўзининг Конституциядаги ҳуқуқларидан мумкин қадар тўла фойдаланаётган маҳаллий Советлар оз эмас. Наманган шаҳар халқ депутатлари Советини, Косонсой район халқ депутатлари Советини, Қорасув, Шаҳанд, Қўғай, Куйбишев қишлоқ халқ депутатлари Советлари ва бошқа Советларни шулар қаторига киритиш мумкин.

Шу билан бирга, маҳаллий Советларнинг айрим ижроия комитетлари хўжалик масалаларини ҳал этишда ҳамон сусткашлик кўрсатмоқдалар, ўзларига қарашли корхоналар, ташкилотлар, колхоз ва совхозлар фаолиятини суст контроль қилмоқдалар. Биз ишларимизга танқидий қараб, йўл қўйилган камчиликларга барҳам бериш учун ҳамма зарур чораларни кўрамиз. **(Қарсаклар).**

Депутат Н. З. ЗОКИРОВ нутқи

СИРДАРЁ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ ИККИНЧИ СЕКРЕТАРИ

Иқтисодий ва социал ривожланиш планларининг муваффақиятли бажарилиши кўп жиҳатдан партия, совет ва жамоат ташкилотларининг ташкилотчилик ҳамда сиёсий иш савиясига, депутатларнинг активлигига, уларнинг мана шу вазифаларни ҳал этишдаги авангардлик ролига боғлиқ.

Сирдарё область халқ депутатлари Советлари ўз иш услуби ва методларини узлуксиз такомиллаштирмоқдалар. Кейинги вақтларда маҳаллий Советларнинг депутатлари қилиб сайланган коммунистларнинг масъулиятини оширишга, область, шаҳар, район ва қишлоқ Советлари ҳузуридаги партия группаларининг фаолиятини кучайтиришга алоҳида эътибор берилмоқда. Областимиз халқ депутатлари Советларига 4470 депутат сайланган бўлса, шуларнинг 1800 нафари коммунистлардир. Кўпгина депутатлар олий ва ўрта маълумотли кишилардир.

Маҳаллий Советлар халқ хўжалигига раҳбарлик қилишга, аҳолига хизмат қилишни яхшилашга алоҳида эътибор бермоқдалар. Ишлаб чиқариш самарадорлигини ва иш сифатини ошириш учун, 1981 йил, умуман беш йилликка белгиланган планлар ва олинган социалистик мажбуриятларни муддатидан илгари бажариш учун бошланган социалистик мусобақага айнан депутатлар бошчилик қилмоқдалар.

Янги беш йилликнинг биринчи йили дастлабки ойларида қувончли натижаларга эришилди. Саноат ходимлари беш ойлик программа бажарилганлиги тўғрисида муддатидан аввал рапорт бердилар. Қурувчиларимиз ҳам беш ойлик топшириқни яхши тугалладилар. Транспорт, алоқа, аҳолига хизмат кўрсатиш соҳаси ходимлари социалистик мажбуриятларини муваффақиятли уддаладилар.

Қишлоқ хўжалиги меҳнатчилари бу йилги план ва социалистик мажбуриятларни сўзсиз бажариш учун зўр ғайрат билан кураш бошладилар. Ғўза ва бошқа экинларни парвариш қилиш кучайтирилмоқда. Область чорвадорлари ўтган йилнинг шу даврига нисбатан анча кўп миқдорда гўшт, сут, тухум етиштирдилар ва тайёрладилар. Саноат корхоналари ва ташкилотларининг ёрдамчи хўжаликларида, граждапларнинг шахсий хўжаликларида чорва моллар ва парранда кўпайди.

Ютуқлар билан бирга ишимизда ҳали кўпгина камчиликлар, фойдаланилмай ётган резервлар ва имкониятлар бор. Биз ўзимиз учун тегишли хулосалар чиқариб оламиз, маҳаллий Советлар фаолиятини янада кучайтириш учун ҳамма чораларни кўрамиз. **(Қарсаклар).**

К. САФОЕВ нутқи

ХОРАЗМ ОБЛАСТЬ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИНИНГ РАИСИ

Бу йилги баҳорда Хоразм катта қийинчиликларга дуч келди. Бўлиб ўтган кучли ёмғир ва сел оқимлари натижасида экиш кампанияси анча кечикди, катта майдонларда экинларни қайта экишга тўғри келди. Уй-жойлар ва мактаблар, маданий-маиший ва ишлаб чиқариш бинолари шикастланди. Транспорт ва алоқа хизмати учун мураккаб вазият вужудга келди.

Областнинг партия, совет ва хўжалик ташкилотлари, барча меҳнаткашлари партия ва ҳукуматнинг оталарча ғамхўрлигига, кўрсатилган катта моддий ва техникавий ёрдамга таяниб, тошқин оқибатларини тезроқ тугатишга қаратилган тадбирларни белгилаб, амалга оширдилар.

Шу кунларда ғўзага дастлабки комплекс ишлов бериш ниҳоясига етай деб қолди. Маккажўхори, шоли ва бошқа экинлар уюшқоқлик билан парвариш қилинмоқда.

Хоразм маҳаллий Советлари партия ташкилотлари раҳбарлигида иқтисодий ва социал ривожланишнинг комплекс равишда бўлишини таъминлашга эътиборни кучайтирмоқдалар. Уй-жой қурилиши, ёқилғи, хом ашё ва материалларни иқтисод қилиш, маиший хизмат, савдо, умумий овқатланиш тўғрисида зўр ғамхўрлик қилмоқдалар. Озиқ-овқат ва халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқарадиган корхоналарнинг мавжуд қувватлари реконструкция қилиниб, янгилари қурилмоқда. Биз қишлоқ хўжалигида сабзавот, мева ва полиз маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришнинг барча имкониятларидан фойдаланишга интилмоқдамиз.

Хоразм областида ер ресурслари анча чекланган. Бу ғўза учун ажратилган майдонларга ҳам тааллуқлидир. Пахтачиликни интенсивлаш туфайли асосан ялпи ҳосилни кўпайтиришга эришмоқдамиз. Бундан буён областда пахта, дон, бошқа деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлашни янада кўпайтириш учун қумлик массивларда янги ерларни ўзлаштириш, бир қанча комплекс мелиоратив тадбирларни амалга ошириш талаб қилинади. Областимизда ерларни тубдан мелиорациялашнинг суръати ҳозирча етарли даражада эмас. Ерлар ҳолатини яхшилаш яқин йилларнинг ўзидаёқ катта иқтисодий самара берган бўлур эди.

Хоразм областининг халқ депутатлари, барча меҳнаткашлари КПСС XXVI съезди тарихий қарорларини амалга ошириш йўлида бундан буён ҳам ташаббус кўрсатиб, фидокорона меҳнат қиладилар. **(Қарсаклар).**

Депутат Т. ИСМОИЛОВ нутқи

ЛЕНИНГРАД РАЙОН ИЖРОИЯ КОМИТЕТИНИНГ РАИСИ

Барча совет кишилари каби Фарғона областининг меҳнаткашлари ҳам партиянинг улуғвор режаларини зарбдор меҳнат билан амалга оширмоқдалар. Кишиларнинг социал-иқтисодий планларга манфаатдорлик билан муносабатда бўлаётганликлари, уларнинг давлат ишлари тўғрисидаги ғамхўрликлари тузумимизнинг чинакам демократизмидан далолат беради.

Бизнинг областимизда ҳамма босқичлардаги депутатлар ўн бир минг кишидан ошади, шу жумладан Ленинград районида 677 нафар депутат бор. Улар ўзларининг амалий ишларида неча ўн минглаб активларга таянмоқдалар, бутун аҳолининг қудратли мададини ҳис этмоқдалар. Халқ сайлаган вакиллар КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съездининг тарихий қарорларини амалга ошириш учун мусобақанинг олдинги сафларида бормоқдалар.

Халқ депутатлари маҳаллий Советлари, уларнинг ижроия органлари КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг қарорларига амал қилиб, Советлар ишини ташкил этиш барча формаларини такомиллаштириш борасида тинимсиз ишламоқдалар. Улар область шаҳарлари ва районларини иқтисодий ва социал жиҳатдан комплекс ривожлантиришни таъминлаш, ишлаб чиқариш самарадорлигини ўстириш, аҳоли турмушининг ҳамма томонларини яхшилаш, уларнинг моддий ва маданий талаб эҳтиёжларини қондириш учун барча зарур ишларни қилмоқдалар.

Сессияларга тайёргарлик кўриш ва уларни ўтказиш практикаси яхшиланди. Советлар ижроия комитетларининг, доимий комиссияларнинг мажлислари сермазмун бўлиб қолди. Советларнинг қарорларини, сайловчиларнинг наказларини бажаришда депутатларнинг активлиги кучайди. Шуларнинг ҳаммаси мавжуд резервларни қидириб топишимизга, камчиликларни, расмиятчилик, бюрократизм ва сансалорлик фактларини тугатишимизга имконият беради.

Ўтган йилнинг ўзидагина қишлоқ Советлари ва район Советининг 36 сессиясида Ленинград райони ҳаётининг барча томонларига тааллуқли 121 масала муҳокама қилинди. План ва социалистик мажбуриятларни бажариш, меҳнат, хом ашё ва моддий ресурслардан оқилона фойдаланиш, қурилиш суръатларини жадаллаштириш ва сифатини ошириш, давлат ва меҳнат интизомига риоя қилиш масалалари катта ўрин олаётганлиги диққатга сазовордир. Биз депутатларнинг, аҳоли жамоат ташкилотлари органларининг ташаббуси ва активлигини ҳар жиҳатдан қўллаб-қувватлаб ривожлантиришга интилмоқдамиз.

Булар район қишлоқ хўжалиги меҳнаткашларининг давлатга 50 минг тонна пахта, 450 тонна пилла, 8 минг тонна дон, 7 минг 300 тонна сабзавот ва полиз маҳсулотлари, 1 минг 318 тонна гўшт, 7 минг 300 тонна сут, 2 миллион донадан кўпроқ тухум сотиб, зиммага олинган мажбуриятларни бажаришлари учун гаровдир.

Фарғона область халқ депутатлари маҳаллий Советлари, Ленинград районимизнинг маҳаллий Советлари партия ташкилотларининг раҳбарлигида КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съездининг қарорлари муваффақиятли равишда амалга оширилишини таъминлайдилар, деб ишонтиришга ижозат бергайсиз. **(Қарсаклар).**

Депутат Н. В. ДУХАНОВ нутқи

НАВОИЙ ШАҲАР ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ БИРИНЧИ СЕКРЕТАРИ

Навоий шаҳрининг халқ депутатлари, барча меҳнаткашлари партия XXVI съездининг тарихий қарорларини жанговар иш программаси сифатида қабул қилдилар. Улар ана шу қарорларни муваффақиятли равишда амалга ошириш учун баланд руҳ ва илҳом билан меҳнат қилмоқдалар.

Шаҳар саноати давлат топшириқларини дуруст уддаламоқда. «Навоиазот» ишлаб чиқариш бирлашмасининг коллективи шу йилнинг тўрт ойи давомидагина республика колхоз ва совхозларига қўшимча равишда 12,5 минг тонна «ҳосилдорлик малҳами» етказиб берди. Электрохимия заводининг навқирон коллективи ҳам зарбдорларча меҳнат қилмоқда. Коллектив котоган ишлаб чиқариш лойиҳа қувватларини муддатидан икки ой илгари ўзлаштирди. Цемент заводининг коллективи жадал суръатлар билан ишламоқда.

Шаҳар партия комитети ва халқ депутатлари Совети капитал қурилишга катта эътибор бермоқда. Шу йилнинг тўртинчи кварталида электрохимия заводида янги ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш, Навоий ГРЭСида ўн иккинчи энергоблокни ўз вақтида ишга тушириш юзасидан зарур тадбирлар кўрилмоқда. «Нитрон» ишлаб чиқаришининг иккинчи навбати қурилишидаги ишларнинг аҳволи жиддий ташвиш туғдирмоқда. Асбоб-ускуналар ва бошқа материал-техника ресурслари кечикиб етказиб берилаётганлиги, ишга тушириладиган комплексни пул билан таъминлаш масалаларини ҳал этиш чўзиб юборилаётганлиги қурувчилар ва монтажчилар учун кўпгина қийинчиликларни вужудга келтирмоқда.

Бугунги кунда халқ депутатлари шаҳар Советининг кун тартибида яна бир проблема кўндаланг бўлиб турибди: ишлаб чиқариш кучлари ривожланиши билан ишга тушириладиган социал-маданий ва маиший объектлар, мактаблар, болалар боғчалари миқдори ошиб бормоқда. Бироқ шаҳар ижроия комитети балансидаги бинолар ва иншоотларни ремонт қилиш билан шуғулланувчи кучли хизмат ташкилоти тузиш тўғрисидаги масала ҳал этилмаган.

Биз озиқ-овқат программаси соҳасида ҳали катта вазифаларни ҳал этишимиз керак. Озиқ-овқат саноатимиздаги корхоналар бу йил 600 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришни мўлжалламоқдалар. Корхоналар ва муассасаларнинг ёрдамчи хўжаликлари кенгайиб, мустаҳкамланиб бормоқда. Ана шу хўжаликларни ривожлантиришнинг узоқ муддатли планлари ишлаб чиқилди. Умуман шаҳарда беш йил давомида гўшт етиштиришни уч баравар кўпайтириш мўлжалланмоқда.

Маҳаллий Советлар халқ оммаси билан яқин муносабат ўрнатгандагина кучлидир. Биз депутатларнинг сайловчилар билан тез-тез учрашиб туришларига эришмоқдамиз. Депутатлар билан учрашувларда меҳнаткашлар ўртага қўйган наказлар, таклифлар ва аризалар системага солиниб, уларни амалга оширишга оид тадбирлар ишлаб чиқилмоқда.

Шаҳар партия ташкилоти Советнинг роли ва обрўсини янада оширади. Биз мавжуд камчиликларни бартараф этиб, экономика, маданият, турмуш ва коммунистик тарбия соҳасида янги марраларга эришишни ўзимизнинг бош вазифамиз деб биламиз. Бу соҳадаги изчил куч-ғайратлар шаҳар Советининг, меҳнаткашларининг Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съезди ўртага қўйган вазифаларни муваффақиятли ҳал этишига кўмаклашади. **(Қарсаклар).**

Депутат М. УЗОҚОВА нутқи

ЯККАБОҒ РАЙОН ИЖРОИЯ КОМИТЕТИНИНГ РАИСИ

Партиянинг XXVI съездида таъкидланганидек Советлар экономикага раҳбарликни такомиллаштиришлари, саноат ва қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари ишлаб чиқаришни кўпайтириш тўғрисида ҳар томонлама ғамхўрлик қилишлари шарт.

Бизнинг район Советимиз ва қишлоқ Советлари, уларнинг ижроия комитетлари пахта, дон, гўшт, сут, тухум ва бошқа маҳсулотлар етиштиришни кўпайтириш билан боғлиқ тадбирларни ишлаб чиқиб, изчиллик билан амалга оширмоқдалар.

Районнинг маҳаллий Советлари давлат ва меҳнат интизомини мустаҳкамлашга интилмоқдалар. 1981 йил ҳамда ўн биринчи беш йиллик планлари ва мажбуриятларини муддатидан илгари бажариш учун социалистик мусобақани кенгайтирмоқдалар. Халқ истеъмол қиладиган моллар ишлаб чиқаришни кўпайтириш, уй-жой, мактаблар, касалхоналар, болалар боғчалари ва яслилари қурилишини кенгайтириш масалалари маҳаллий Советларнинг диққат марказида турибди.

1981 йилги топшириқларни амалга оширишда дастлабки муваффақиятлар қўлга киритилди. Районнинг саноат корхоналари маҳсулот ишлаб чиқариш ва реализация қилиш тўрт ойлик планини 102 процент, меҳнат унумдорлигини ошириш планини эса 103 процент бажарди. Район чорвадорлари ҳозирдаёқ гўшт ва тухум сотиш ярим йиллик планини адо этдилар. Ҳар юз бош совлиқдан ўрта ҳисобда 146 тадан қўзи олинди.

Корхоналар ва ташкилотларнинг ёрдамчи хўжаликларини ривожлантиришга катта эътибор берилмоқда.

Районимиз деҳқонлари Ватаннинг катта хирмонига 45 минг тонна «оқ олтин» етказиб бериш, камида 50 минг тонна дон етиштириб, шунинг 14 минг тоннасини давлатга сотиш учун ҳамма ишни қилмоқдалар. Сабзавот, картошка, полиз маҳсулотлари, мева, узум етиштиришни кўпайтиришга қаратилган чора-тадбирлар кенг кўламларда амалга оширилмоқда.

Депутатлар билан ишлаш, Советларда ва сайлов округида уларнинг фаолиятини активлаштириш, сайловчиларнинг наказларини бажариш учун уларнинг масъулиятини ошириш масалалари район маҳаллий Советларининг фаолиятида муҳим ўринни эгаллайди. Район Советининг депутатларига берилган наказларнинг 85 проценти, шаҳар ва қишлоқ Советларининг депутатларига берилган наказларнинг 90 процентдан кўпроғи ҳозирдаёқ бажариб қўйилди. Республика Олий Советининг депутатларига берилган наказларнинг ғоят кўп қисми ҳам адо этилди.

Маҳаллий Советларимизнинг фаолиятида камчиликлар ҳам мавжуд. Ишлаб чиқаришнинг баъзи бир тармоқларида давлат планларининг бажарилмаслигига йўл қўйилмоқда, паст сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш, меҳнат ресурслари, хом ашёдан нотўғри фойдаланиш фактлари учраб турибди. Ана шуларнинг ҳаммаси маҳаллий Советлардан ташкилий-оммавий ишларни янада кучайтиришни, халқ хўжалигига ва маданий қурилишга раҳбарлик савиясини оширишни талаб этади. **(Қарсаклар).**

Депутат Х. РАҲМОНОВА нутқи

СУРХОНДАРЁ 1-ОБЛАСТЬ КАСАЛХОНАСИ БОЛАЛАР БЎЛИМИНИНГ МУДИРИ

Болаларнинг соғлиғи, уларнинг таълим-тарбияси тўғрисида Коммунистик партия ва Совет давлати доимо ғамхўрлик қилиб келмоқдалар. Сурхондарё областимиз мисолида ҳам буни яққол кўриш мумкин. Бу ерда туғишга ёрдам беришни ва педиатрия хизматларини янада яхшилаш, оналар ва болалар ўртасида касаллик ва ўлишни камайтириш, соғлом авлодни тарбиялаш борасида анчагина ишлар қилинмоқда. Бизда туғруқхоналар ва касалхоналарда болалар бўлимлари, сут ошхоналари йилдан-йилга кўпайиб бормоқда, мактабгача тарбия муассасаларига қатнайдиган болалар сони кўпаймоқда.

Областда тузилган ва юқори малакали педиатрлар ҳамда акушер-гинекологлардан иборат махсус комиссиялар кўп иш қилмоқда. Улар жойларда ишларнинг ташкил этилиши билан батафсил танишмоқдалар, касалликлар тарихини кўздан кечирмоқдалар. Комиссияларнинг мулоҳаза ва таклифлари болалар ва оналар соғлиғини сақлашни яхшилашда ёрдам бермоқда.

Бизда санитария-оқартув ишлари яхшиланмоқда. Медицина мавзуларида лекциялар ўқилмоқда ва суҳбатлар ўтказилмоқда, оталиқ хизмати кучайтирилмоқда.

Маҳаллий Советларнинг доимий комиссиялари оналик ва болаликни муҳофаза этиш борасида бир қанча жиддий масалаларни ўртага қўйди. Жумладан, районларни педиатрлар ва ўрта медицина ходимлари билан кўпроқ таъминлаш лозим бўлиб қолди. Туб аҳолидан кўпроқ врач кадрлар тайёрлаш керак, чунки йўлланма билан келган кўпгина ёш врачлар муддатни ўтаб бўлганларидан сўнг кетиб қолмоқдалар. Областда болалар учун озиқ-овқат тайёрлаб чиқарувчи саноат корхоналари йўқлиги бизни ташвишлантиради. Бундай озиқ-овқат узоқдан келтирилганлиги сабабли сифатини йўқотмоқда. Колхоз ва совхозлардаги кўпгина мавсумий мактабгача болалар муассасалари замонавий талабларга мос эмас. Қурилиш ташкилотларининг айби билан бир неча болалар муассасаларини фойдаланишга топшириш тўхтаб қолди.

Сурхондарё областининг медицина ходимлари оналар ва болаларнинг соғлиғини яхшилаш ҳамда КПСС XXVI съезди билан Ўзбекистон Компартияси XX съездининг тарихий қарорларини бажариш борасидаги ишларни яхшилаш учун ҳамма куч, билим, маҳоратларини сарфлайдилар. **(Қарсаклар).**

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Республикада театр санъатини ривожлантириш, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш соҳасидаги хизматлари, театрда кўп йил самарали ишлаганликлари учун Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг фармонларига мувофиқ А. Мажидий номли Каттақўрғон ўзбек драма театри ходимларидан артист ўртоқ Ҳамро **Омоновага «Ўзбекистон ССР халқ артисти»,** бош режиссёр ўртоқ Неъматжон **Шомуродовга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби»,** артистлар Шамси **Аминов** ва Ширин **Мусаева** ўртоқларга **«Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист»,** катта гримчи ўртоқ Дадахон **Нишоновга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими»** фахрий унвонлари берилди.

А. Мажидий номли Каттақўрғон ўзбек драма театрининг энг ўрнак кўрсатган ходимларидан бир группаси Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

А. МАЖИДИЙ НОМЛИ КАТТАҚЎРҒОН ЎЗБЕК ДРАМА ТЕАТРИНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАХРИЙ ЁРЛИҒИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Театр санъатини ривожлантириш, республика меҳнаткашларини коммунистик руҳда тарбиялаш соҳасидаги хизматлари учун ва ташкил этилган кунига 60 йил тўлиши муносабати билан **А. Мажидий номли Каттақўрғон ўзбек драма театри** Ўзбекистон ССР Олий Советининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси И. УСМОНХЎЖАЕВ.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Г. ҲАЙДАРОВА.
Тошкент шаҳри
1981 йил 29 май.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

Р. — 02026. Узбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. В. — 125. 9